

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

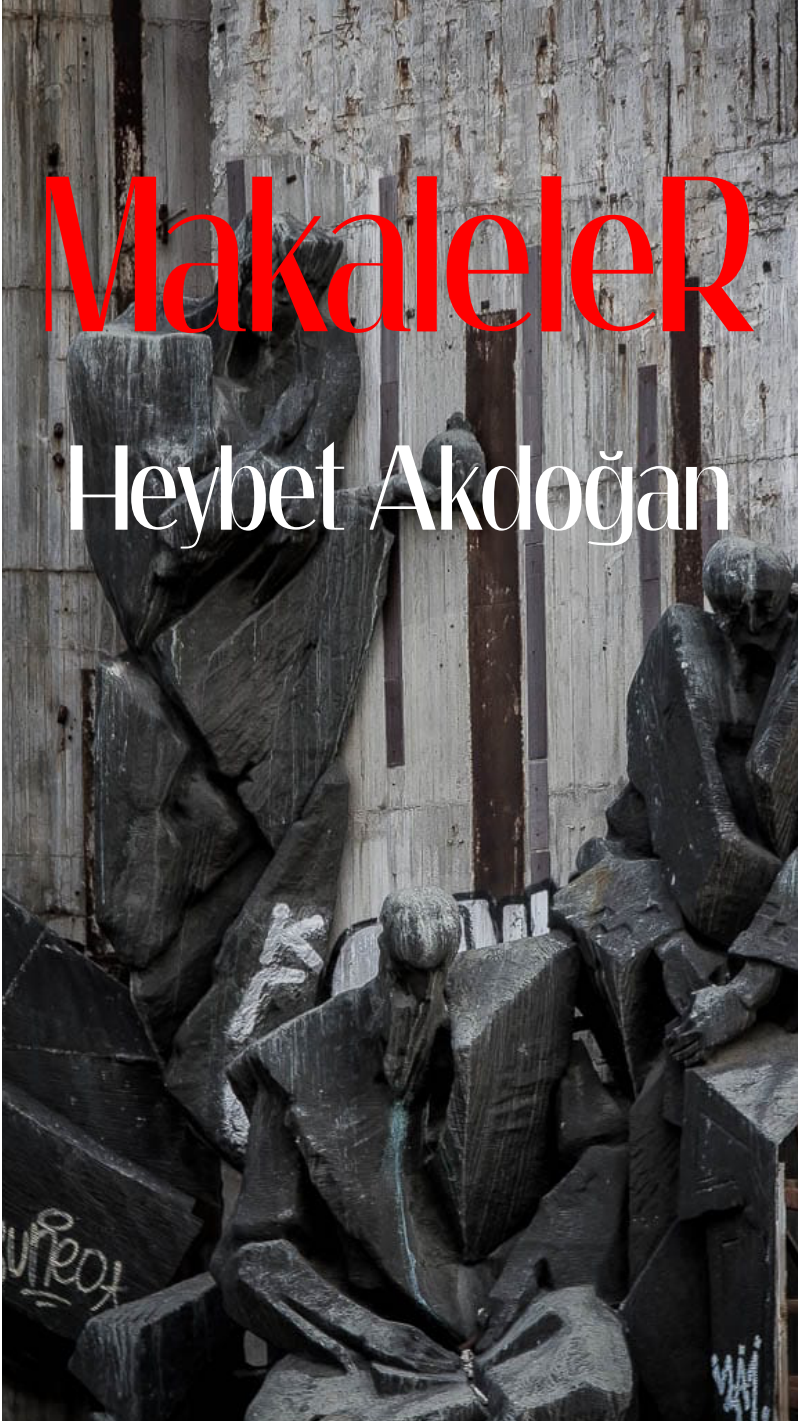
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Makaleler

Heybet Akdoğan

İÇİNDEKİLER

KÜRESELLEŞME ve ULUS DEVLETLERİN ÇIKMAZLARI	3
İKTİDARIN BİREY VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ VARLIĞI	8
MODERN SÖZLEŞMELİ DEVLET VE DEMOKRASİ	13
ÇÖZÜM HALKLARIN ve DEVRİMCİ-DEMOKRATİK KURUMLARIN BİRLEŞİK DİRENİŞİDİR	17
KÜRT KADINLARIMIZ	19
SİYASİ PARTİLERİN AYDIN SORUNU	21
TOPLUM ve TOPLUMSALLAŞMANIN ELEŞTİRİSİ	23
DÜNYA KLASİKLERİNİN HAYATIMIZDAKİ YERİ ve ÖNEMİ	28
"HAYDAR HAYDAR, HAYDAR DOST DARA DÜŞ OLDUM."	34
MATERYALİST FELSEFE ve DİYALEKTİK	38
PARADİGMALARIN İFLASI-1	41
PARADİGMALARIN İFLASI-2	45
ÇİNGENELER	48
TÜRK ULUSUNUN VARLIK KOŞULU KÜRTLER	54
ARABESK MÜZİĞİNİN SOSYOLOJİK ve EKONOMİK OLUŞUMU	57
GÜLİSTAN ŞEHİRİ MARDİN	64
KİTLE PSİKOLOJİSİ ve KATLİAMLAR	66
VATANDAŞ KÜRTLER	72
MEVSİMLİK KÜRT İŞÇİLERİ	77
BÜYÜYECEKSİN BEBEK, BÜYÜYECEKSİN ÇOCUK!	81

KÜRESELLEŞME ve ULUS DEVLETLERİN ÇIKMAZLARI

Küreselleşme ve uluslaşma birbiriyle bağlantılı olarak birçok gerilimi bünyelerinde taşımaktadırlar. Küresel ağlar ile yerel milliyetçilikler, sanal güçler ile fiziksel güçler, yurtlaştırma ve yurtsuzlaştırma, küreselleşmenin açıktan saldırılarıdır. Bunun yanında ulusal çıkarlar ile küresel piyasa ve sermaye hareketleri arasındaki rekabetler, küreselleşmenin belirleyici özellikleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu gerilimlerin olması yerküreyi bölen sınırlardır.

Yerkürenin bölünmesi ulus devletlerin dünyayı paylaşma projeleridir. Dünyanın devamlı rekabet politikalarıyla parçalanması, ulus devletler için bitmek bilmez yeni paylaşımların bürokratik işleyişidir. Özellikle yeni inşa edilen ulus devletlerin sınırları, ulus devlet egemenliğinin somut anlatımları olmaktan çok, dünyanın zengin bölgelerini, yoksul bölgelerinden ayıran; gerek ulus devlet içindeki, gerek ulus devlet dışındaki küreselleşmenin bir parçasıdır.

Küreselleşme ve geç kalmış modern dönemdeki sömürgeleştirmeye bir yığın gücün, hukuk ve siyasetle denetim altına alınamadığını ve bu denetlenemezlik karşısında ulus devletler çare olarak polisiye tedbirlere ve etrafını çevirme yöntemine başvurmuştur. Söz konusu güçlerin anlaşılır bir yanı olmadığı gibi, öznel ve eşgüdümlü bir amaçlılığı evrensel siyasi bir birlikten yoksundur. Genç

modern dönemde hâlâ çizilmeye devam edilen bu sınırlara baktığımızda, sınır çizmenin pejoratif tarihsel çağrışımlar uyandırdığını fark etmekteyiz.

Ulusal egemenliğin vaat ettiği korumanın ve güçlenmenin simgesi olan sınırlar, aynı zamanda siyasal egemenliğin teolojik boyutlarını geri çağırarak bir istektir. Devlet egemenliği denen kurgunun ilahi iktidar kurgusuyla sekülerleşmeye denk gelmesi ve bu kurgunun ulusal sınırlarla giderilmesi, bu ihtiyaca cevap veren bir yaptırımı gerekli kılmaktadır. Ulusal sınırlar kutsal olanın kökeninde yattığı gibi, seküler olan dünyanın başlangıcını oluşturmaktadır.

Bir toprak parçasını sınırla belirleyip, bu benim toprağımdır deyip, buna göre bir topluluk oluşturma, modern dünyanın sivil toplumu denilen ulus toplumunu oluşturmaktadır. Dolayısıyla ulus devletlerle birlikte örülen sınırlar savaşların habercisi olup, ölüm çanlarını çalmaktadır. Sınırların çizildiği uluslar dünyasında iktidar ve egemenliğin tesisi ulus devletlerin önemli koşuludur. Uygur olmanın vahşiliğinin belirginleştiği bu yönetim modeli, ulus devletler içinde şiddetin serbestçe meşruluğunu sağlamaktadır. Ulus devletlerin tarihsel momentleriyle bu konuyu örneklersek, İngilizlerin uygarlaşmamış addettikleri İrlandalılara karşı uygulamış oldukları şiddetin meşruluğu, hem sömürgeciliğin kendisi hem de yerleşimcilerin güvenliğini sağlamak adına meşruluk kazanmış ulusalcı zihniyetin meşrulaşmış şiddet örneğidir. Yine bir başka örnek vermek gerekirse, ABD'de siyahların, beyaz ırk tarafından yaşadıkları faşist saldırılar, tarihsel güncelliğini sürdüren önemli bir örnektir.

Bu örnekler aynı zamanda, ulus devletler içindeki olağanüstü hallerin, sıkı yönetim ilanlarının ve hukukun ulus devletler içinde, zaman ve mekâna bağlı olarak askıya alınabileceğini göstermektedir. Bunun yanısıra günümüzde Irak'ta başlayan kaos durumunun zamanla Suriye, Libya, Somali, Afganistan gibi ülkelere yayılması, küresel ve ulusal çatışmaların farklı kıta ve alanlara yayılması olarak güncelliğini korumaktadır.

Dolayısıyla bugünün egemenlik sınırları içinde demokrasiyi, hukuku ve özgürlüğü tartışırken, egemenliğin tüm bu değerleri nasıl yönettiği daha anlaşılır olmaktadır. Günümüz ulus devletlerinin içinde siyasal egemenliğin böylesine değişken ve muğlak bir anlamı olması, ulus devlet mantığının liberal demokrasi pratiğindeki iktidar aldatmacasını göstermektedir.

Ulus devlet sistemi içinde demokrasi kavramıda ha keza; demos'un kendi adına yasa yapma yerine ulus devlet iktidarının yasaya ve meşrutiyele aldırmaksızın hareket etmesini kanıtlamaktadır. Bu nedenle bugün demokrasi ile iktidar ilişkisinin bir sorun olarak karşımıza çıkması, ulusal sınırlar içerisindeki yaşanan yönetim çözümlerinin sonucudur.

Küreselleşen sermayenin ulus devletlerle birlikte yaşamış olduğu bu gerçeklik, küresel sistemle, ulus devletlerin paradigma olarak birbirleriyle olan çelişkilerini boyutlandırmaktadır. Küresel ve ulusal farklılıkların çelişkileri çoğaltması, toplumsal çelişkilerin derinliğiyle

orantılı olan bir durumdur. Zira, toplumsal sistemin uygarlık süreciyle birlikte kazandığı devlet karakteri, ulus devletlere kadar ulaşan toplumsal çatlakları büyüten sorunların devamlılığıdır.

Ulus devletlerin, küreselleşen dünya içinde her ne kadar imgeselleliğini kaybettiği söylenilsede bu iddia sadece ekonomik olarak görülmektedir. Çünkü ulusal sermayenin, küresel sermaye karşısında zayıflaması, küresel sermayeye tepki olarak, ulusal siyaseti bir güçlenme metodu olarak diri tutmaktadır. Böylece, küreselleşmenin karşısında modası geçmiş olan ulusal devlet iradesi, küresel sistemle savaşıyor bir şiddet politikası olarak, savaş çanlarının çalmasını devam ettirmektedir.

Yaşadığımız yüzyılın paradoksal bir tablosu olan bu çarpıklık, modern toplumun yaşadığı krizin en önemli sebeplerindendir. Küreselleşme karşısında direnen ulusların geldiği bu evre, toplumsal krizlerin belirleyici bir nedeni olan ulus fanatizmiyle içiçlenmektedir. Ulusal zirvenin açık bir hâli olan şovenizm, toplumsal eşitliği parçalayarak, küreselleşme karşısında ulus hegemonyasını halklara dayatan ciddi bir gelişmedir. Küreselleşen dünyanın çıkar ayrışmasını gösteren bu olgu, hem ulusal hakim sınıfların hem de küresel hakim sınıfların çatışmalarını körükleyen emperyalist dünyanın en başta gelen çıkmazlarıdır.

Küreselleşme ve ulus devletler arasındaki gerilimin yüzyılın kaosu olarak değerlendirilmesi, bu hakikatin her gün daha fazla alanlara yayılmasıdır. Küreselleşmenin gelişimine bağlı

olarak sorunların ulus devlet sınırlarını aşması, bir yandan emperyalizmin evrensel sömürsünü, bir yandan da ulusal direnişlerin bu sömürüyle mücadelesini iradeleştirerek, küreselleşmenin ve uluslaşmanın bir arada birlikte olamayacağını göstermektedir. Fakat her iki olgunun ısrarcı mücadelesi, yönetim dengelerini sarsan savaşları gündeme getirmektedir. Böylece emperyalist güçler tarafından dile getirilen sahte evrenselcilik, tüm dünya toplumları üzerinde neoliberalist yaşam biçimini dayatmaktadır. Bu duruma karşı kendi ulusal değerlerini savunmaya çalışan ulus devletler, milliyetçiliğe sarılmayı zorunlu olarak gerekli görmektedirler.

Emperyalist küreselleşmenin ve bölgesel uluslaşmanın özünden kaynaklanan bu sorunlar, yerkürenin birliği ve paylaşılması arasında gelişen dünya sisteminin şekillenmesi konusunda, yeni paradigmalar doğuran bir uygarlık sorunu olarak gelişmektedir.

İKTİDARIN BİREY VE TOPLUM ÜZERİNDEKİ VARLIĞI

Toplum insan etkileşimleri üzerine kurulu bir sistemdir.

Toplumsal yaşam içinde birey sadece etkileşimlerini sürdürmekle kalmaz, aynı zamanda yaşam içindeki tercihlerini, kendilerinden öncekilerin belirledikleriyle, kendini sınırlı bir durumda bulur. Verili bir toplumsal sistem içinde olan birey; medeni durumu, eğitimi ve toplumsal sınıf statüsüne uygun olan rollerini oynamak zorundadır. Bireyin içine olduğu bu gerçek, bireyin belirlenmiş otoritelerin varlığını kabul etmesidir.

Toplumun üyesi olan birey günlük alışkanlıklarını refleksif olarak yerine getirirken, bunun yanında içinde bulunmuş olduğu toplumun kimliğini kazanmış olur. Böylece birey otoriter güçlerle şekillenmiş toplumun devamlılığına katkıda bulunur.

Bireyin dışında olan, bireyi düşünme ve davranış konusunda yönlendiren her olgu ve süreç bireyin üzerindeki toplumsal iktidardır. İktidar bu anlamda toplumsal alanın her yerinde mevzilenmiştir. Bu gerçekler nedeniyle her bireyi etkileme gücüne sahip olan iktidar ilişkiseldir ve verili olması nedeniyle üretilebilirdir.

Daha çok politik içeriğiyle bilinen iktidar, toplumsal alanın içinde varlığını bulan ve politikleşen bir yaptırım gücüdür. Bu nedenle her politik iktidar kendisine tabi olan topluluğun değerleri ve eğilimlerini dışarda bırakmaz. Etki oranı ve gücü değişen, kaynakları ve araçları farklılaşan bir yığın iktidar gücü, toplumsal mecrada bireyi etkilemekte ve ondan devamlı itaat beklemektedir.

Birey denen toplumsal varlık, sınırları içiçe girmiş ve birbiriyle bağlantılı iktidar ağlarıyla örölü, kimi zaman görünen, kimi zaman görünmeyen iktidar istekleriyle devamlı iletişim hâlinindedir.

İktidar kelimesi bireyin ve toplumun aklında genelde bir hükümet adını çağrıştırmaktadır. Oysa iktidar, değişen, dönüşen bir verili yapı olup, birey ve toplumda sonuçlar elde etmek isteyen bir egemenlik sistemidir. Toplumsal düzeni şekillendiren iktidar, bireyin ve toplumun ulaşmak istediği hedeflerde kendini gösteren, dolayısıyla birey ve toplumun önceden hazırlanmış yaşam kurgusu içindeki canlı hücredir.

İktidarın birey ve toplum içindeki en belirgin hâli geçmiş zamana ilişkin bir baskı ve ikna yönteminin olmasıdır. Otoriteler tarafından verilmiş bir kararın önceden kabullenilmesi, birey ve toplum açısından faydacı olup olmaması düşünülmeden kabul edilmektedir. Bireyin ve toplumun sorgulama yetisinin iktidar tarafından elimine edilmiş olması, bireysel ve toplumsal birikimin, iktidar kontrolünde olduğunu göstermektedir.

Gücün (iktidarın) ikna sürecindeki kontrolü bireyde ve toplumda ortak davranışların sergilenmesi konusunda belirleyicidir. Bu nedenle bireyin ve toplumun her ne kadar sorgulama yeteneği olsada, bu yeteneklerinde iktidarın (otoritenin) benimsetmiş olduğu sorgulama sınırlarının dışına çıkamamaktadırlar.

Toplumsal hareketleri bir bedende bütünleyen iktidar için tek tip toplum modeli, iktidarın toplumu yönetmesi konusunda önemli yöntem aracıdır. Toplumu kategorize ederek, kendi kimliğini toplumun tanımlanması konusunda şekillendiren iktidar, otoritesini topluma bir hakikat yasası olarak dayatarak

bu şekilde toplumun gündelik yaşamı üzerinde bir dayatma gücü olmaktadır.

Toplumu iktidar öznesi yapan bu yöntem, toplumsal iyiliği ve vicdanı kontrol altında tutmaktadır. Böylece, toplumsal vicdanını kaybeden iktidarlaşmış toplumun; faşizm ve şiddet konusunda kitlesel bir güç olması kaçınılmazdır.

Toplumsal özgürlüğün yok edildiği bu gerçeklik, özgür olmayan toplumun iktidar tarafından metalaştırılmasıdır. Çünkü düşünen bir varlık olan birey ve bireyin şekillendiği toplum, ancak insani değerlerinden soyutlandığı oranda düşünme özelliğini yitirip metalaşmaktadır. Metalaşan insan ve insanların birer mekanik mekanizma gibi yönlendirilmesi, duygu ve düşünce sahibi olan insanların özgürlük yetisini kaybetmesiyle gerçekleşebilmektedir. Bu nedenle özellikle içinde yaşadığımız kapitalist modernitenin yarattığı disipline olmuş toplum biçimi, iktidara tabi olan toplum modelidir.

Kapitalizmle birlikte isimlendirilmiş olan toplumu yönetme sanatı adı, tam da kapitalist modernitenin yaratmış olduğu disipline olmuş toplumu ifade etmektedir. Bu nedenle iktidarın birey ve topluma karşı dayatmış olduğu yasalar, birey ve toplumu kapalı bir yaşam içine hapseden iktidarın özel yönetim mekanizmasıdır.

Belirlediği normlar üzerinden yönlendirilen toplumu tesis eden iktidar, kendi çıkarlarını koruyan ve güvenliğini sağladığı toplumun, nihai olgunluğa ulaştırmak için, değişimden yalıtılmış toplum bilincine ihtiyaç duyar. Bu nedenle iktidar toplum için; sınıflandırılmış, ayrıştırılmış özneleri toplum içinde üretir. Böylelikle iktidarın öznelleştirilmiş bireylerle, uysal bir toplum oluşturmaya daha çok kolaylaşmaktadır.

İktidarın nesnesi hâline gelen toplum, etrafı sınırlarla çevrili mekanlarda yaşamayı güvenlik zarureti olarak görmektedir. İktidarların mekanlarını belirleyen bu sınırlar, iktidarların güvenliği için gerekli olduğu gibi, insan nüfusunun, iktidarların istikrarı için devamlı şemalandırmasını sağlamaktadır. Bu amaçla suni mekânlar geliştiren iktidar, nüfusu iktidar gereksinimlerine göre ayarlamaktadır.

İktidar için toplumsal yoğunluktan oluşabilecek riskleri en aza indirmek için düşünülmüş bu hedef, iktidarın dolaşımı için gerekli bir stratejidir. Fakat burada farkında olmamız gereken husus, iktidarın bazen kendi güvenliği için sağlamış olduğu nüfusu gözden çıkarmasıdır. İktidarın kendi güvenliği için bazen düzenlenebilir bedenler yaratması, bu gerçeklik için kısmen gerekli görülmektedir. Ki, iktidarın bir güvenlik paradigması olarak ayırt edici özelliği, var ettiği toplumu korumak değil, çıkarlarının gereklerine göre yok olmasında göze almaktır.

Egemenlik paradigmasının farkı; kimin öleceği, kimin yaşayacağı arasındaki seçimin belli bir hukuka göre değil, kaynağı ve doğası her an değişebilecek risklere göre belirlenmektedir. İktidarın, bireysel ve toplumsal iradelerin çatışmasını ortadan kaldırmak içinde benimsemiş olduğu bu egemenlik yöntemi, aynı zamanda insan kaynaklarının; kapitalist bilimin ürünü olan sosyolojide nasıl değerlendirebileceğinin bilimsellik kazanmış alanıdır.

Bu nedenle iktidarın yaratmış olduğu topluma biçtiği kader ve ölüm, modern dünya iktidarının, toplum için ürettiği sosyolojinin de iktidarın bir ürünü olduğunu kanıtlamaktadır.

İktidarın her yerde hazır ve nazır oluşu, bireyleri toplum içinde kümeleştirmektedir. Böylece toplum bilimi olan sosyolojinin, egemen sömürücü sistem için savunduğu

bireysel özgürlük kavramını, bir yaşam biçimi olarak lanse etmesi, doğal olarak sosyolojinin sınıfsal gerçekliği gizlemesi için önemli bir ilkedir. Zaten sosyolojinin doğal koşullarını araştırdığımızda bunu görmekteyiz.

Bireyin ve toplumun varlığını kaygıya dönüştüren iktidarın, modern varlık felsefesinin ana temasını oluşturması, iktidarın birey ve topluma ait olan doğal varlığı kendi tekeline almasıdır. Bu yüzden verili bir yaşamsal düzeyi gerçekleştirmiş iktidarın birey ve toplumu sınıfsal bir statü içinde hiçleştirilmesi engellenemez olmaktadır.

Bireyin ve toplumun iktidar otoritesini bir yaşam kaynağı olarak kabullenmesi olan bu nesnel durum, insanların neden çoğalması ve üretim sürecinde olmasını belirleyen bir iktidar programıdır. İktidarın bireysel ve toplumsal tözünü açıklayan bu olgu, iktidarın uygarlık dünyası içinde tartışılan tanrı kavramının metafiziksel algısının, somutta maddi yaşamla ilişkili bağlayıcılığına bizleri yaklaştırmaktadır. Bu nedenle aslında politik olarak bilinen iktidarın, yaşam içinde asıl kökeninin, tarihsel koşullarla nasıl ortaya çıktığına dair önemli ip uçları sunmaktadır. Bu yüzden birey ve toplumun varlık enerjisi olmuş iktidarın, ontolojik olarak neden sorgulanması gerektiği sorusu, insanlığın nasıl doğal bir öznelleşmeye sahip olacağı cevabında gizlidir.

MODERN SÖZLEŞMELİ DEVLET VE DEMOKRASİ

Çağdaş devlet teorisinin kurucu ilkesi olarak benimsenen sözleşme devleti, kökeni ve işlevi bakımından rasyonelleştirme fonksiyonu görmesinden öte, politik problemlerde meydana gelmiş ciddi değişiklikleri yansıtmaktadır. Devleti sözleşme bakımından önemli kılanda bu farklılığıdır.

İnsanların çokluğu ve devletin birliği arasındaki ilişkinin kadim olan bu politik problemi, modern devlet sisteminde herkesin herkesle, herkesin egemen devletle sözleşme fikri olarak, çelişkilerini güncelleyen sistem problemi olarak varlığını sürdürmektedir.

Tarihsel olarak imparatorluk devletlerinden, tanrı devletlerine kadar, dünyevi ve tanrısal devlet modellerinde, otoritenin birliğinin temsil ettiği çoğunluk karşısında sarsılması, modern dünyamızdaki devlet anlayışını sözleşmeli devlet biçimi olarak sistemleştirmiştir. Fakat devlet temelinin egemen bir güç üstüne inşa edilmesi, tek ve çoğunluk arasında devletin erk yapısından beslenip büyüyen, hiyerarşik devlet mantığını yok edememiştir. Bu nedenle sözleşmeli çağdaş devlet anlayışının, politik devlet teorileriyle bağlayıcılığının kurulması, yöneten devlet sisteminin işleyiş mekanizmasıyla sinerjileşmiştir.

Devlet sisteminde oluşan bu politik gücün toplum ve devlet arasındaki sözleşmeye gerekli memnuniyeti sağlayamaması, çağdaş devlet sistemi içinde de yeni bir yönetim ihtiyacının doğmasını zorunlu kılmıştır. Devlet, birey ve toplum arasında önceden mutabık olunmuş sözleşme gereğinin bir müddet sonra devletin iktidar baskısı altında ezilmesi, bireyin ve toplumun bütün temel haklarını baskılaması, modern

devletin bir demokratik devlet oluşu inancını zamanla boşa çıkarmıştır.

Devletin birliğinin insan çokluğunun dışında yasal bir otoriteye dönüşerek özüne ulaşması, çokluğun içinden çıkan devletin, çokluğu tekleştirilmesiyle kendi kurumlarını tesis etmiştir. Bu bakımdan devlet ve toplum arasındaki toplum sözleşmeleri, demokrasi teorileri olarak, pratikte toplum ve devlet arasındaki uzlaşmaz birliğin devamlılığıdır.

Devletin bu kurucu sözleşmenin bir sonucu mu yoksa bir koşulu mu olduğu, devletin aslında bir varsayım olduğuyula ilgili soruları akla getiren çelişkilerin bütünlüğünü oluşturmaktadır. Devlet ve toplum arasındaki sözleşmenin, herkesin herkesle ve egemen sistemle olan hak taleplerini karşı karşıya getirmesi, devlet ve toplum arasındaki demokrasi talebini hem gerekli kılan hem de devletin toplumdaki çıkarlarını sekteye uğratan yönetim biçimini, gerileten ciddi çatışmanın neticesine dönüşmektedir. Bu yüzden en demokratik olarak bildiğimiz iktidar yöneticilerinin dahi demokratik yönetimi bir perspektiften ötede somutlaşmamaktadır.

Bu gerçeğe bağlantılı olarak devlet ve toplum sözleşmesinin ana nedeni olan demokrasinin, toplum aklında bir varoluş pratiğine dönüşmesi, toplumun aslında devletsiz bir şekilde yaşamasının; toplumun devletten arzuladığı demokrasi sözleşmesinin, toplumun doğal statüsünde varolduğunun kanıtlanmasıdır.

Toplumun doğal düzeninin toplumun elinde olması, toplumsal alanda bir gereklilik olan devlet sisteminin, toplumun doğal fonksiyonlarıyla kendiliğinden varoluşudur. Bu şekilde doğal bir oluşumla devletin toplum üstünde değil, toplumun yaşam pratiklerinin içinde işleyen mekanizmasının,

yine toplumsal kolektif enerjiyle işlemesi, yaratılan kolektif toplumsal yapının egemen bir güç oluşturmada, iktidarsız bir yönetim biçiminin şekillenmesinin sağlanmasıdır. Bu yüzden modern devletlerin varlığı 'bir'in yani egemenliğin altında yaşayan kalabalığın, 'bir' olan egemenin varlığı için yönetilip yaşatılması demek olduğu için, kadim devletlerden günümüz modern devletlerine kadar, demokrasinin devletle bütünleşmediği bilimsel bir doğrudur.

Modern devletlerde, demokratik toplumsal hareketlerin tüm çabalarına rağmen, devlet yönetiminde demokrasinin güçlenmesi yerine iktidarın güçlenmesi, kaynağını devletin varlık biçiminden almaktadır. Modern tarihimizdeki demokratik toplumsal isyanların en sonunda monarşiyi güçlendirmesi bu sebeptir. Fakat toplumsal gücün dinamik ve sonsuz olması, stratejik bir kaynak işlevi görmektedir.

Devlet ve iktidar hiyerarşisiyle sürekli karşılaşan toplumsal yapının, tarih boyunca kaderini nispi bir biçimde kendi içinde yarattığı özerklikle soyut ama bir o kadar gerçeğe yakın yaşama arzusu, toplumun iradesini iktidar ve kendi arasında, uzlaşmış görünen çatışmalarla sınırlandırmıştır. Tarihsel ve toplumsal koşullar bu yönde devlet lehine gelişirken, devlet ve iktidar çatısı altında yaşamaya çalışan toplumlar, devlet tarafından uygulanan idari ayrışimlarla, totaliter sistemin derinleşen sosyolojisi olmuşlardır. Ki bu sosyolojik olguyla birlikte, modern çağın toplum bilimi (sosyoloji)nin, toplumsal yönetimi salt teknik bir konu olarak ele alması bu yüzden.

Modern devlet ekollerinin ve onun bir parçası olan sosyolojinin tarihten günümüze kadar devlet ve toplum ilişkisini mitolojilerden, filozoflardan beslenerek bilimselleştirip, toplumu mekanik bir işleyiş olarak değerlendirip; toplum mühendisliği denilen bir metodu geliştirmesinin başlıca hatası bu yöntem anlayışındandır.

Bunun neticesinde günümüzde devlet ve toplum arasındaki sözleşmenin, soyut bir demokrasi gerçekliğinden öteye bir hakikatinin olmaması, kapitalist diktatöryalın egemenliği içinde gelişen, toplumsal beklentilerin erk ve iktidar çıkarlarıyla harmanlanmasından ve bu iç içeliğin toplumsal bir bilim yöntemi olarak, toplumu eğiten bir otorite olarak kabullenilmesinden dolayıdır.

Bilim, iktidar ve yönetim arasındaki kopmaz ve çıkarıcı ilişkinin birlikteliği bu yüzdendir. Bu nedenle devlet ve toplum sözleşmesinin olması gereken neticesi olan demokrasinin, toplumsal yönetimde bir özyönetim modeline dönüşmemesi, mevcut iktidar gücünün daha berraklaşmamış toplumsal yönetim hedefinden aldığı güçten kaynaklanmaktadır.

Yönetim ve demokrasi sorununun toplumsal hafızada devletin şiddet araçlarıyla bastırılması, her ne kadar toplumsal bilinci zedelesede, insanlık tarihimizden bugünüme kadar, toplumsal sarsıntıların tümünün daha olgunlaşmış bir toplumsal hafızayı güçlendirdiği tarihsel bir gerçektir. Tarihsel olan bu olgunun doğruluğundan yola çıkarak, devlet ve toplum sözleşmesinin bütün çelişkilerine rağmen, toplumsal bilinçte kendini yenileyerek var olması, doğa ve toplum yasasının nesnel gerçekliğidir. Nitekim devlet ve toplum arasında cereyan eden tüm çatışmalar, demokratik eylemlerin pratikleşmesinde gelişen rasyonel süreçtir.

ÇÖZÜM HALKLARIN ve DEVRİMCİ- DEMOKRATİK KURUMLARIN BİRLEŞİK DİRENİŞİDİR

AKP iktidarının kendi içinde kırılma yaşamamasını düşünmesi ve tavizler vermek istemesede yaşadığı çözümler, AKP iktidarını alternatifler üretememe konusunda zorluyor.

Erdoğan rejiminin 15 Temmuz sonrasında siyasetini belirleme ve bunu muhalefete kabul ettirme çabası her ne kadar ısrarlı bir şekilde sürsede, AKP'nin zayıflayan siyasi güvenilirliği nedeniyle böyle bir yaptırım artık zorlaşmaktadır.

AKP iktidarının yönetememe sorunu dünden bugüne biriken problemler nedeniyle, menfaat merkezli çatışmaların temel sebebini oluşturuyor. Muhalefet cephesinin bu durumu; "Foseptiğin patlaması" olarak değerlendirmesi, Erdoğan rejiminin yüzleşmek zorunda kaldığı mafyöz yönetim anlayışının neticesi oluyor. AKP hükümetinin gün geçtikçe baskınlaştırdığı, toplumda korku yaratma düzeni, siyaset-medya ve bürokrasi arasında geliştirdiği ilişkiler, Türkiye'nin mevcut devlet varlığını kriminalize eden en ciddi hataların başında geliyor. Bunun yanı sıra Erdoğan'ın demokrasi, hukuk, yargı, insan hakları bağlamındaki bütün tutumları kümülatif biçimde üretilmiş olan icraatlardan ötesine geçemiyor. Bu gerçeklikler, politik alanda Erdoğan'ın "mefhumu sadece kendinden kabulü göstersedeydi," kamusal alanda bu hakikatin "artık yeter" itirazlarıyla yükselen toplumsal sesi direnişe dönüşüyor.

Bugün Erdoğan tarafından Türkiye meseleleri beka ve milli olma mottolarıyla tasvir edilsede, ülkenin beka sorunu milli olmanın gerisinde, tamamen emperyalist boyunduruğun

derinleşen boyutuna ulaşmış durumda. Demokratik kültürün üç önemli unsurunun; meclisin, yargının ve medyanın paralyze olması, AKP iktidarı tarafından demokrasinin tasfiye edildiğini gösteren başlı başına bir yönetim paradigması.

AKP iktidarıyla zirveye tırmanan kamu kurumlarının siyasallaşması, muhalefetin ve toplumun yargıya olan güvenlerinin tükenmesi, Milli Şef olan Erdoğan yönetiminin, devlet ve vatandaşlar arasında yarattığı travmanın acı bir tablosu. Özellikle Sedat Peker'in itiraflarından sonra deşifre olan Cumhur İttifakı'nın şiddet diline başvurusu, muhalifleri tehdit eden siyasi üslubu normalleştiriyor. AKP iktidarının yönetememe sorununa rağmen, Türkiye geleceğinin hâlâ AKP hükümetine bırakılacağı düşüncesi kabul edilebilir bir hakikat değildir. Ki, boyun eğilebilecek bir hakikat olmayışıda, Türkiye'de gittikçe artan kitlesel muhalefetle görülüyor.

Her şeyin kendi köklerinden türemesi, Türkiye halklarının yaşadığı bunca zulümün çarelerindeki, halkların özünde bulunan direnişle üretecektir. Türkiye halklarının maruz kalmış oldukları anti-demokratik sorunlar, ezilen halkların demokratik taleplerindeki kararlılıkla çözüme kavuşacak tek kurtuluş yoludur. Egemen iktidar güçleri her ne kadar demokrasi üzerinde manipülasyonlar yapsada, ezilen halkların ihtiyaç duydukları demokratik ve eşitlikçi yönetim biçimi, Türkiye halklarının büyütecekleri muhalefetle doğrudan bağlantılıdır. Erdoğan iktidarının yarattığı korku ortamından kurtulmak, her zaman olduğu gibi ezilen halkların ve tüm devrimci-demokratik kurumların birleşmesiyle son bulacaktır.

KÜRT KADINLARIMIZ

Dünyanın en uzun savaşı olarak bilinen erkek egemen sistemin kadına yönelik olarak yürüttüğü savaş, hâlâ devam ediyor. Beş bin yıldan bu yana giderek artan ve maskelenmiş şekliyle devam eden erkek egemen gücün kadına yönelik savaşı, insanlık tarihimizin en uzun süreli soykırımlarından bir tanesidir. Eril şiddetin hiçbirinin münferit olmadığı, sistematik bir boyutla erkeğin kadına açtığı savaş; ataerkil devlet yapılanmasının bir sonucudur. İşgalci devletler tarafından işlenen suçların en çarpıcı yanına baktığımızda, sömürülen toprakların yanında, kadın ruhunun ve bedeninin sömürülmesi, tarihin her döneminde görülen erkek egemen devlet zihniyetinin savaş yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türk devletinin, Efrin'i işgaliyle birlikte devam eden Kürt kadınlarının uğradığı tecavüzler ve yaşadıkları ölümler durmaksızın sürüyor. Erdoğan iktidarının desteklediği, DAİŞ/ El Kaide devşirme çetelerinin, Kürt kadınlarına uyguladığı insanlık dışı muameleler, vahşeti aratmayacak türden. İşgalci Türk devleti ve ona bağlı İhvanî çete grupları, Mit'le bağlantılı bir şekilde, Efrin ve ilçelerinde kadınlara yönelik işkence zindanları inşa ediyorlar. "Elqela, Elberd, Elkerama, İtihada, Mahmudiye" zindanlarında çoğunluğu kadınlar olmak üzere yapılan işkenceler akıl almaz boyutlarda. Son olarak TC devletinin, Irak'ın ortasında bulunan Mahmur Kampı'na yapmış olduğu saldırıda, kampın içinde bulunan insan sayısının yüzde yetmişini kadınların oluşturması, Türk milliyetçiliğinin Kürt kadınlarına karşı ne kadar merhametsiz olduğunu ifade etmektedir.

Osmanlı devletiyle başlayan, Türkiye devletiyle devam eden, asimilasyon, öldürme, taciz, tecavüz, kimliksizleştirme

politikaları, yaşadığımız çağda hâlâ etkili olan insanlık dışı uygulamalardır. Ulus devlet paradigmasının kadını bir meta ve köle olarak gören ataerkil zihniyeti, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda kadınların yaşadığı haksızlıkların en acımasız izahı. Türk ulus devletinin kadınlara yönelik bu bakış açısı, sınırdışı operasyonlarda da varlığını yaşatmaktadır. Türkiye Kuzey Kürdistanı'nda Kürt kadınlarının maruz kaldıkları tacizler, tecavüzler, işkenceler; Türk ordusu ve Cumhuriyet İttifakı'nın organize ettiği suç örgütleri tarafından Güney Kürdistan ve çevrelerinde devam etmektedir. Özellikle Ezidi kadınların, Türkiye devletinin desteğiyle maruz bırakıldığı insanlık dışı uygulamalar; barbarlığın örneği olarak tarih sayfalarına yazılacaktır.

Uygarlık tarihimizde ilk savaşın ve ilk komplonun kadına karşı yapılması, sınıflı- ataerkil devlet bilincinin günümüze kadar nasıl geldiğini göstermektedir. Bugün varlığını koruyan, Türk ulus devletinin işgalci politikalarının bir parçası olan Kürt kadınlarımızın yaşadığı zulümler; Kürt halkına yönelik uygulanan özel savaşın ikinci bir boyutudur. Dünyamızın en uzun savaşı olarak bilinen erkek egemen devletlerin birçoğunun, kadınlara layık gördüğü ikinci sınıf yaşam modelini, Kürt kadınlarımızın yaşadığı zulümlerle kıyasladığımızda, Kürt kadınlarımızın, Türkiye ve Mezopotamya coğrafyalarında, işgalci Türk faşizmi karşısında maruz kaldıkları vahşetin niteliğiyle kıyaslanamayacak bir hakikattir.

SIYASİ PARTİLERİN AYDIN SORUNU

Siyasi partilerde aydın eksikliğinin ve duyarsızlığının oluşması, siyasi partilerin muhalefet gerçekliğinden kaçınmasından kaynaklanmaktadır. Bir siyasi partinin siyasi olgunluğa erişmemiş olması aynı zamanda o siyasi partinin, siyaset dilinde geliştirmemiş olmasını göstermektedir. Demokratik özelliğe sahip olmayan partilerin ekseninde gelişen aydın sorunu, siyasi partilerin etki alanını daralttığı gibi, savunulan siyasi amaçlarındaki özgürlük ve bağımsızlık alanlarını kısıtlamaktadır. Siyasetçi ve aydın sorununun açık bir tezahürü olan bu durum, aydınsız bir siyasetçinin ve temsil edilen partinin; politik, kültürel yapılamasında geriletmektedir.

Toplum içinde, toplumun temel yapısını oluşturan aydınlar, toplum siyasetinin siyasi aktörleri tarafından partiden uzaklaştırıldığında, varolan siyasi partinin hitap ettiği topluma, ne kadar tarafsız olduğu, düşündürücü bir konu olmalıdır. Siyasi parti çalışmalarında aydınların gelişen siyasi konjunktüre göre muhalif ya da taraf olması, siyasi partilerin politik stratejisini bilimsel bir yönde geliştirmesinin önemli adımlarıdır. Aydın dilinin ve stratejisinin partilere kazandıracağı siyaset formülleri, parti içerisindeki gerilemeleri her zaman geliştirecek yönlendirmelerdir. Siyasal yaratıcılık hususunda bilgi birikimiyle, toplum ve siyasetin öncüleri olan aydınlar, yaşanan toplumsal ve siyasi süreçlerde, siyasal partiler tarafından arka planda görülmemelidir. Düşünsel ve duygusal güçlerini halkından beslenerek büyüten aydınlar; sosyo- politik konularda halkın ve halk siyasetinin daima sağduyulu öncülerdirler. Halk

siyaseti açısından sadece siyasi parti öncülerinin ön planda olduğu, siyasi parti süreçleri, en sonunda tekçi ve merkezizetçi kaçınılmazlığın siyasi bencilliğiyle, yapay bir halk ve soyut bir politik toplum anlayışının sonuçlarını doğururlar.

Zaten, siyasetin tarihsel çıkış koşullarını araştırdığımızda, siyaset kavramının "toplum üstü" hiyerarşik bir oluşum olması; bu gerçeğe karşı alınamayan tedbirlerin yinelenmesine neden olmaktadır. Hepimizin takdir ettiği gibi, her toplum sanatıyla, kültürüyle ve aydınlarıyla kendi varlığını kanıtlar.

TOPLUM ve TOPLUMSALLAŞMANIN ELEŞTİRİSİ

Maddi dünya içinde yaşayan insanlar, hayatta kalabilmek için devamlı maddeyi bir başka maddeye dönüştürme pratiği içerisindeyler. İnsanların üretmiş olduğu bu emek, insanları kendi iradelerinden bağımsız olarak bir araya getirir ve insanlar arasında birlikte yaşama duygu ve düşüncesini kanunlaştırır. Hiçbir şekilde bilimsel bir uğraş gerektirmeyen bu kanun, doğanın nesnel koşullarında hep varolan tabiatın diyalektik yasasıdır. Bu yasanın yaşanılması ve anlaşılması için, insanların bireysel olarak değil de, toplumsal olarak emek sürecine girmeleri şarttır.

Doğada varolan her şeyin birbirinden bağımsız olmaması, evrenin ve evrimin tamamlayıcısı ve sürekliliğidir. Tabiatta bulunan bütün canlı ve cansız varlıklar kolektif bir bütünlüğü oluşturmadağı müddetçe, doğanın evrimi tufanlar ve kaoslarla gelişir, nihayetinde yeniden yaşamın insanlıkla olgunlaşması asırları alan yeni tarihsel dinamiklerle gelişerek belirginleşir. Tarihde, bütün medeniyetlerin başlangıcı, dönemine özgü, toplumsal üretici güçlerin ve üretimin yeterliliğiyle oluşmuştur. Ve yine bütün medeniyetlerin yıkılışı, toplumların çoğunluğunun gerçek nitel ve nicel belirleyicisi olan kolektif üretimin bozulmasıyla ve bu bozulmayla üretim alanında artı değerin ortaya çıkmasıyla yaşanmıştır. İnsanlık varolduğundan beri, mülkiyet ilişkilerinin toplumsallığı oluşturan tek etken olması, emek üreterek insanlığını başlatmış bireylerin bilimsel gerçeğidir. İlkel komünal (sınıfsız) toplumlardan, sınıflı (uygarlık) toplumlarına kadar, toplumsallığı başlatan ve oluşturan yapı her zaman üretici güçler ve üretim ilişkileridir.

Üretici güçlerin ve üretim ilişkilerinin toplumsallığı belirlenmesi, yazıyla tanışan insanlığı maddi dünya içinde sınıfsallaştırarak, toplumsal gruplara yani kimlikleştirmeye yönlendirmiştir. Böylelikle başlayan etnik kimlikleşme, medeniyetle birlikte toplumların sınıfsal sorunlarına ve çıkarlarına göre şekillenen ideolojileri doğurmuştur. Toplumların üretimi büyüterek, iş bölüşümünü sağlamaları yavaş yavaş dağlı kabile hayatı yaşayan insanları düz arazilere göç ettirerek, pazar meskenlerinin kurulmasını ve böylelikle etnik kimliği kabile künyesine yazılı olan toplumların, pazar ekonomisiyle birlikte arz ve talebin temel belirleyicisi olan, halk ve ulus kimlikleşmelerine doğru yeniden ideolojileşmelerine ve buna binaen yeni toplumsal formasyonlarla birlikte yaşamınakışını yönlendirmelerini sağlamıştır. Gelişen pazar kentleri içinde, tefeci-bezirgan sistemiyle toplumların ideolojik mantıklarının önce düşünceyi sonra maddeyi esas alması; emekçi sınıflar ile tefeci-bezirgan sınıfları arasında uzlaşır pozitif olguların doğmasına neden olarak, toplumsal tarihin, sınıf savaşından uzaklaşmasına ve reformcu yönetimlerle ilerlemesine neden olmuştur. Bu anlayış temelinde ilerleyen toplumsal yaşam, üretici güçlerin ve üretim ilişkilerinin toplumsal emek üretimini mekanikleştirerek, sınıfsız- eşitçi toplumsal özün parçalanmasına güç katmıştır. Böylelikle toplumsal diyalektiğin içeriği idealizmle dolarak toplumsal yaşamda mevcut olan tüm nesnel koşullar, metafizikle ilişkilendirilip, toplum bilincinde yaşam, doğaüstü güçle anlamlandırılmıştır.

Karl Marks: "Bütün üretici güçler içerisinde en büyük güç, devrimci sınıfın kendisidir." Marks'ın bu sözü, toplum çekirdeğinin her zaman materyalist bir öze sahip olduğunu gösterir. Toplumlar geçmişten günümüze ezen sınıfın sistemleri içinde varlıklarını sürdürsede ve toplumun bilinci her ne kadar soyut ilahi bir varlığın egemenliği altında

olsada; toplumsal yaşamın karşılaştığı her tıkanıklık, toplum tarafından fark edilmese bile, materyalist bir isyana ve arayışa dönüşür. Toplumsallaşma süreci içinde gelişen dünyanın çağlar boyunca yeni üretici güçlerle ve üretim ilişkileriyle tanışması, her çağla birlikte yeni toplumları ve toplumsal yapıları beraberinde getirmiştir. Tarihin ilerleyişiyle seyralan emek-sermaye ilişkisi, üretimi üretim aracını kullanan insanların yapmalarına rağmen, üretimden elde edilen artı değer ve artı değerle biçimlenen toplumsal yaşamın sınıfsal karakterinden dolayı; toplumu var eden insanları, yarattıkları toplumsal yaşama ve toplumsal değerlere karşı yabancılaştırmıştır. Fiziksel gücün sosyolojik güce hakim olması, toplumsal yapı içinde, artı değerle toplumda sivrileşen bireyi de tek başına çoğunluk olan insan topluluğuna karşı egemen kıldırmaktadır.

İnsanlığın biyolojik oluşumunun, sosyolojik oluşumuna sınıfsal nitelik kazandıran bu durum; ilkel komünal toplumdan, uygar toplumlara kadar, toplumların neredeyse bir hücresi gibi birey ve toplum bilincinde nesnel bir çelişki olarak üremeye devam etmektedir.

Yaşadığımız emperyalist dünya sisteminde, toplumsal yapının pozitif bilimlerle süslenerek ilerlemesi ve modernleşmesi, artık toplumsal yapıları, toplumsal krizin eşiğine yaklaştırmaktadır. Toplumsal yapının ulaştığı kriz; emperyalist sömürge sistemi içinde toplumları devamlı olarak toplum üstü bir modele yönlendirmekte ve toplumlar tarafından gelişmişlik olarak algılanan global ideoloji, toplumları toplumsuzlaşmaya doğru ilerletmektedirler. İnsanlığın hayatında üretim gücü olan toplumsallaşma, gittikçe tekelleşen dünya şekillenmesi içinde, üretici gücünü 'postmodern yapılanma' içinde harcayarak, sosyal tabiatını yozlaştırmakta ve toplumsal birlikteliğini sömürterek, sürülmektedir. Toplumların

sürüleşmesiyle dağılan 'bütüne tabi olma' yasası, toplumsal varoluşu yok ederek, toplumları burjuvazinin katılımcıları hâline getirmekte olup, ilerde oluşabilecek bütün toplumsal eylemleri 'anarşist us'larla harekete geçirip, sınıf savaşımından toplumları uzaklaştırmaktadır. Burjuvazinin lehine sonuçlanacak 'anarşist toplumsal eylemler', egemen güçler tarafından kolayca provoke edilerek ve yönlendirilerek toplumları yine sömürücü politikalarla ve yasalarla özgürlük ve demokrasi arayışına sevketmektedir. Oluşan bu toplumsal eylem olgusu, egemen güçlerin yeni sömürü politikalarının çeşitlenmesine zaman kazandırmaktadır.

Toplumsal yaşamda bilimsel sosyalizmin bilinmeyişi, tarih biliminin kehanetler ansiklopedileri olarak okunmasına neden olmakta ve toplumsal yaşamın yönlendirilmesinde, politik gücü elinde bulunduran iktidar güçlerinin toplum tarafından yeni "Herodot"lar olarak tanınmasına yol açmaktadır. Tarihin ve bugünün toplumsal yaşamında tarihsel maddeciliğin temel dinamik güç olduğu, toplumda eksik olan sınıf bilincinden dolayı bilinmiyor ve sezilemiyor.

Bu nedenle toplum tarafından tarihi materyalist geçmiş, mitolojik yanılsamalarla içselleştirilmektedir. Yaşanılan güncel hayat ise ezilenlerin öyküleri olarak arabeskleşerek, tarihin tutanağında 'varos' toplumların seçeresini kaydetmektedir. Toplumların yaşamak için sergilediği tüm eylemlerin, emekve üretimle zorunlu birlikteliği, toplumların ve toplumsallaşmanın devamlılığı için değiştirilemez doğal bir kanundur. Üretimsiz bir toplum tasavvur edilemeyeceği gibi, yaşamak içinde kolektif emeğin devamlı maddeden maddeyi üretmesi, toplumların hayatı için zaruridir. Fakat kolektif üretim ve emeğin sınıflı toplumlar içinde eşitsiz; emek-sermaye çelişmesine göre arz ve talebi devamlı kılması, toplum içinde harcanılan kolektif emeği, bireysel sermayenin lehine göre üretmektedir. Emek ve üretimin sınıfsal yasalarla

toplumda yapısalci bir işleve sahip oluşu, toplumsal sömürüyü, burjuvazi sınıfının eko-politik çıkarlarına göre istikrarlaştırmaktadır. Toplumun ve toplumsallaşmanın kapitalist ülkelerden genişleyerek, evrensel emperyalizm boyutuna ulaşması, doğanın ve insanlığın maddecil hayat kaynağından beslenen toplumsal dokunun gün geçtikçe cansızlaşıp, insancıl ve eşitlikçi yaşam mücadelesini gerilettiğini bizlere çok acı bir şekilde göstermektedir.

DÜNYA KLASİKLERİNİN HAYATIMIZDAKİ YERİ ve ÖNEMİ

Karl Marks ve Friedrich Engels'in, bilimsel sosyalizmin temellerini atarlarken ifade ettikleri gerçek: İnsanlık tarihi sınıf çatışmalarının tarihi olmuştur gerçeğidir. İnsanlık tarihimizi tüm ayrıntılarıyla incelediğimizde, bilimsel sosyalizmin altyapısı olan bu gerçeği her zaman görebilmekteyiz. İnsanın toplumsallaşması ve üretici güçlerle gruplara ayrılması, insanlık tarihimizin sınıf çatışmalarının başlangıcı olmuştur. İnsan toplumsuz yaşayamayacağı için ve toplum olmadan bizler insan olayamayacağız için toplum bizleri var eden tek kurumumuz olmuştur. Üretim olanaklarının insan ihtiyaçlarını bireysel ve toplumsal olarak fazlasıyla karşılaması sonucu, toplumun özel mülkiyet birikimiyle ırklara ayrılması ve bu ayrışma sonucu dinsel inançların çeşitlilik göstermesi, sınıf kavgalarını ve sömürü ilişkilerini oldukça güçlendirmiştir. İnsanlık, tarihte özel mülkiyet düzeniyle ne kadar büyük bir zenginliğe ulaşmışsa, bir o kadar da büyük ve korkunç yıkımlar yaşamıştır.

Tarımla tanışan insanlığın, üretici güçlerini ilerleterek, gittikçe endüstriyel üretim koşullarına sahip olması, toplumları ilkel komünal yaşamdan, uygarlık hayatına doğru ilerletmeye yönlendirmiştir. Toplumlar yavaş yavaş modern dünyanın burjuvazi yönetimiyle, kölelik düzenin hazırlayıcısı olmuşlardır. İş bölümünün çoğalması, artan iş bölümüyle sınıf çatışmaları, kapitalizmin bilimsel zeminini hazırlamıştır. İnsanların altyapı ve üstyapı kanunlarını belirleyen üretim güçleri ve ilişkileri, insanların sanat düşüncelerinin içeriklerini de oluşturmuştur. Tarihin tozlu sayfalarını karıştırdığımızda;

Yunan sanatının ve biliminin başlangıç koşullarının, Yunan devletinde oluşan kölelik sisteminin olduğunu görüyoruz. Acının, ezilmenin, emeğin ve üretimin olduğu her yerde, sanat, zanaat ve bilim insanlığın koşullarıyla aynı oranda gelişmiştir. İnsan emeğinin üretkenliği, toplumları, bilim, sanat, hukuk ve felsefe alanlarında büyük gelişmeleri doğurmasına sevk etmiştir. Bütün bu ilerlemelerin oluşmasını sağlayan iş bölümü, insanlık tarihinin gelişmesinin yanında daha öncede belirttiğim gibi, kölelik sisteminin ön koşulları olmuştur. İnsanların ürettiği ve varedtiği birçok şey karşısında ücretli bir işçi konumuna düşmesinin asıl nedeni budur. Bu yüzden burjuvazinin, insanlığın uygarlık aşamasında önemli derecede devrimci rolleri olmuştur. Burjuvazi kendi özü gereği bütün feodal ve ataerkil ilişkilere son verip insanı yalın, kişisel çıkarlarına göre yaşatan, duygusuz ve nakit alışverişler yapan bir araç haline dönüştürmüştür. Kişisel değerleri meta'nın mübadele değerlerine çevirmiştir. Bunun için uygarlık hayatıyla birlikte burjuvazi saygı duyulan bütün sanatları, zanaatları ve meslekleri saygı konumundan uzaklaştırıp, bu alanlarda uğraşan akıl ve kol emekçilerini ücretli işçisi yapmıştır. Burjuvazinin emperyalist ağlarını her tarafa yaymasıyla toplumlar kendilerine yabancılaşmış, bireysel ve toplumsal ilişkiler bütün komünal değerlerinden arındırılmıştır. İnsanlığın evrensel değerlerinin yerine, bölgesel, ulusal ve bireysel çıkarlar hakim olmuştur. Evrensel edebiyatta, Dünya Klasiklerinin hayatımızdaki yerini ve önemini yaşadığımız sınıflı toplum gerçeğiyle daha iyi anlayabilir ve benimseyebiliriz.

Dünya Klasikleri, ulusal ve bireysel çıkarlardan bağımsızca yazılmışlardır. Evrensel değerleri ön plana alarak kaleme alınmışlardır. Bireysel çıkarlar ve bencil tutumlar Dünya Klasik eserlerinde, toplumsal çöküşün kriz nedenleri olarak her zaman vurgulanmıştır. Kabileci ve ulusal yaşamın içinde varolmuş yerel değerlerin aslında, tarihte insanlık ailesinin

ürettiği ve yaşadığı değerler olduğunu Dünya Klasiklerinin birçok yapıtlarında görebiliyoruz. Kapitalist sistemin egemen halkı olan burjuvazinin, kendi kurtuluş koşullarının eseri olan, modern toplumu varetmesi için, sınıf çatışmalarını nasıl tetiklediğini Dünya Klasiklerinde anlatılan yaşam deneyimlerinden sayfalarca okuyabiliriz. Araştırılıp bakıldığında, Dünya Klasiklerini yazan bütün yazarların varlıklı bir hayat yaşamadıkları doğrudur. Örneğin: Emile Zola, Dostoyevski, Victor Hugo ve isimlerini defalarca çoğaltabileceğimiz birçok usta kalem, burjuvazi yazarlarının sahip olduğu ekonomik refaha hiçbir zaman sahip olamamışlardır. Nedeni çok açık olan bu dikkat çekici durumun asıl sebebi, Dünya Klasik eserlerinin yazarları, kapitalist sistem içinde bir tehdit unsuru teşkil etmesindendir. Gerçekliğin gelmiş geçmiş en büyük ustalarından biri olan Balzac, Fransız sosyetesinin gerçekçi bir tarihini vererek 1816 ile 1848 yılları arasında soylular topluluğuna karşı gelişen burjuvazinin, gittikçe artan baskısını bir tarihçi gibi anlatır. Burjuvazi toplumunun varlıklı bir yaşam içerisinde, sonradan görme bir ahlakla, yozlaşmış ve çürümüş yaşamını çok iyi bir şekilde yazmıştır Balzac.

Victor Hugo'nun "Sefiller" adlı yapıtını okuduğumuzda, yasa ve merhametin doğasını tüm incelikleriyle görebiliyoruz. Fransa tarihini, Paris mimarisini, kentsel tasarımı, siyaset ve ahlak felsefesini, adalet, din, ailevi ve romantik sevginin türlerini ve doğasını Hugo özenle ele almıştır. Sefiller romanı birçok alt konuya yer veren ama ana konusu dünyada iyilik yapma gücü bulan ama sabıkalı geçmişinden kaçamayan eski mahkum Jean Valjean'ın hikâyesidir. Eser okunduğu zaman sınıflı toplumların birçok çarpıcı yanı çok acı bir şekilde görünür.

Dostoyevski'nin romanlarından biri olan "Suç ve Ceza" okunduğunda: Fakir bir genç olan Raskolnikov'un , başarılı

olmasına rağmen hukuk fakültesini maddi sebeplerden ötürü yarıda bırakmak zorunda kalması, parayla ne yapılacağını bilmeyen, insanlık ailesine parazit olan aşağılık insanların elinde iken, toplumun gelişmesine büyük katkılar sağlayabileceklerin para sıkıntısı çekmesinin yanlış olduğunu düşünmesi, bu yanlışlığı düzeltmek üzere yaşlı ve zengin bir kadın tefeciye ve görgü tanığı bırakmamak için onun kız kardeşini öldürmesini, kimsenin kendisini görmediğini ve geride çok büyük bir olasılıkla bir iz kalmadığını bildiği halde, bazı tesadüflerin sonucunda Raskolnikov'un müthiş bir tedirginlik içine düşmesi; insanlığını, masumiyetini yitirmesini, temiz kalpli ve fedakar Sonya'ya suçunu itiraf eden Raskolnikov'un polise teslim oluşunu ve cezasını çekmek üzere Sibiry'a gönderilişini akıcı bir yazım tekniğiyle; eşitsiz bir toplumun acımasız ve çökmüş halini, bilinçli insanların nasıl harcandığını günlük hayatımızda da bir çok şeyi şahit kılarak okuyabiliriz.

Türk edebiyatımızda, Dünya Klasikleriyle aynı sorumluluğu taşıyan ve aynı bilince sahip olan: Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Fakir Baykurt, Sabahattin Ali ve isimlerini çoğaltabileceğimiz birçok üstadların eserlerini "yegane" Dünya Klasikleri eserlerine katabiliriz. Örneğin, Yaşar Kemal'in: İnce Memed romanı, hemen hemen bütün dünya dillerine çevrilmiş; feodal düzeni anlatan çok önemli bir eserdir. Ha keza, Orhan Kemal'in Hanımın Çiftliği aynı şekilde birçok dile çevrilmiş; sınıflı toplumun gerçeklerini çok iyi anlatan kıymetli bir eserdir. Benim düşünceme göre bu eserlere Türk edebiyatı demek yanlıştır. Dünya Klasikleriyle aynı içeriğe sahip bu eserler ulus kimliği altına sığdırılamaz. Bu eserler dünyanın her tarafında yaşanan, feodal ve kölecî sisteme bir başkaldırı mahiyetinde oldukları için bu tür eserleri ulus ismiyle kimliklendirmek, eserlerin özgünlüğüne hakarettir. Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerinde devletin ve iktidarın egemenliği altında yazılmış, ulusa hitap eden yerel eserlere Türk edebiyatı

denmesi, eserlerin yazılış amacıyla uyumlu olduğundan bu tür eserleri bir ulus ve inanç sınıfı içinde değerlendirmek yanlış olmaz diye düşünüyorum.

Dünya Klasiklerimiz, yaşamın ve insanın en kutsal hazineleridirler. Çocuklarımız için hazırlanmış ve büyükler için yazılmış, Dünya Klasikleri okunmalı ve okunmaya teşvik edilmelidirler. Modern (emperyalist) sistemin ürettiği eserler, sadece kendi çevreleri olan burjuva topluluğuna hitap ederler. Dünya Klasikleri, burjuvazinin varlığını sürdürebilmesi için, emekçi kitleleri nasıl kullandığını ve emekçi toplumların bunun için neler yapmasını gerektiğini açık bir şekilde dile getirirler. Burjuvazi yazarları, yazı ve sanat işlerini bir araç ve geçim kaynağı olarak görürler. Sosyalist bilince sahip olan Dünya Klasikleri yazarlarımız ise, yazı ve sanat işini bir amaç için ve topluma hizmet olarak yaparlar. Dünya Klasiklerinin bu kadar içten ve ölümsüz olmasının başlıca sebeplerinden biri de budur. Dünya Klasikleri hakkında açıklama yapan Yazar "Italo Calvino"nun birkaç düşüncesini paylaşmak istiyorum: 'Klasikler, insanların, hiçbir zaman "okuyorum" demedikleri, genellikle "yeniden okuyorum" dedikleri kitaplardır. Klasikler, öyle kitaplardır ki, onları okumuş ve sevmiş olanlar için alabildiğine değerli bir deneyim oluştururlar; ama, en çok tadını çıkaracakları duruma geldiklerinde okuma fırsatını saklı tutanlar için de aynı ölçüde zengin bir deneyim olarak beklerler.

Klasik, ilk kez okuduğumuz zaman bile, daha önce okuduğumuz bir şeyi yeniden okuduğumuz duygusunu veren kitaptır. Dünya Klasikleri hakkında Yazar Bacon'unda çok önemli bir tespiti vardır. Bacon'un, Dünya Klasikleri hakkındaki tespitleri şöyledir: "Edebiyatta en eski yapıtları, bilimde ise en yeni yapıtları okumak gerekir." Aktardığım sözün işaret ettiği gerçek; edebiyatta klasiklerin vazgeçilmez yapıtlar olduğu ve yazınsal okumalarda klasik yapıtların

öncelenmesinin gerekliliğidir. Klasikler, akıp giden zaman içinde kalıcı izler bırakabilmiş, tüm insanlığa seslenen ve insanlığın temel değerlerini işleyen, geleceğe kalma olasılığı yüksek yapıtlardır. Edebiyatta bu yapıtların kaynağı Klasisizm akımıdır. Klasisizmin temel öğeleri kendi içinde soyluluk, akılcılık, uyum, açıklık, sınırlılık, evrensellik, idealizm, denge, ölçülülük, güzellik ve görkemliliklerdir. Bir eserin klasik sayılabilmesi için bu özellikleri barındırması gerekmektedir.”

Dünya Klasikleri özgün eserlerdir. Halkların anonim gerçekleridirler. Bu yüzden içinde barındırdıkları konular ezilen halkların toplumsal sorunlarıdır. Dünya Klasikleri, sömürgeleşen toplumların bağrında yetişen ‘varoşları’ anlatmakla birlikte, varolan ‘varoş’ kitlesinin psikolojik ve sosyolojik sebeplerini de tüm çıplaklığıyla anlatırlar. Kapitalist sistem içerisinde yeniliklerini koruyan Dünya Klasikleri, egemen sınıfın maksatlı politikalarıyla, modern dünyanın uyuşturucu etkisi veren edebi eserleriyle unutturulmaya çalışılsada, sınıf savaşlarının çürütülemez boyutları, Dünya Klasiklerinin her zaman sesi, dili olmuştur. Dünya Klasikleri ezilen halkların vicdanıdır. Emperyalist sistemde yazarlar, sistemin sanatsal rekabetçileri olup, yazarlığın ve düşünce adamlığının taklitçileri olmalarına rağmen, Sosyalist bir dünya için, sosyalist aydınlar tarafından kaleme alınmış eserler günden güne güçlerini artırmaktadırlar. Çünkü sanat, emeğin birikimi ve ürünüdür. İnsanlık tarihimizde; edebiyat, sanat ve zanaat insanlığın emek olgusuyla vücut bulmuştur.

*"HAYDAR HAYDAR, HAYDAR DOST
DARA DÜŞ OLDUM."*

Hepimiz tanırız değerli ozanımız Ali Ekber Çiçek'i. Halk Müziğinin duayeni ve usta bir bağlamacıydı. Hayatı acılar ve çileler içinde geçmiştir. "Kâmil İnsan" olma yolunda yaşamını sürdürmüş ve sanatında zirveleşmiş efsanevi bir şahsiyet ve sanatçımızdır.

"Haydar Haydar" isimli çalışmasıyla yüzyılımıza damgasını vurmuş rehber bir niteliktir, Ali Ekber Çiçek. Küçük yaşlarda dedelerin ceminde bulunması ve çocuk yaşında bağlamayla tanışması; hayat felsefesinin insanlık yolunda gelişmesine yön vermiştir. İnsanlığın acılarını, ezilmişliğini, türkülerinde dile getirmiştir. Sınıflı toplumların sorunlarını, insanlık ilişkilerini; dostluklarını, aşklarını "sazıyla sözüyle" halk müziğinde harmanlamıştır. Ezilen toplumların "varoş" yaşamını oluşturan gurbet sancılarını, eserlerinde anlatmıştır. Ali Ekber Çiçek, Aleviliğin hayat felsefesini oluşturan "yetmiş iki millete bir nazarla bak" inancını anlatmak için ömrünü adamıştır. Biz insanların yaşadığı ekonomik, sosyal, dinsel sorunları "Kâmil insan " olma inancıyla nasıl kurtuluşa erdirilebileceğini sanatıyla bizlere ifade etmiştir. Ali Ekber Çiçek üstadımızın "Haydar Haydar" isimli çalışmasını dinlediğimizde: "Ondörtbin yıl gezdim pervanelikte, sıdkı ismin duydum divanelikte, içtim şarabını mestanelikte, kırkların ceminde dara düş oldum." dizesinin insanlık tarihini anlatan ifadeleriyle karşılaşıyoruz. Binlerce yıl insanlığın doğayı tanıması, eşyayı kullanması ve insanlık sürecini tamamlamasını bu dizede aşama aşama anlayabiliyoruz. Doğaya hükmeden insanlığın dünya içerisinde uygarlıklara

doğru gelişim sürecini ve bu ilerleme süreçlerinde " üretim merkezli" oluşmuş sınıflı toplumların "Hak ve Hakk'ı" arayışlarını ikinci diziye bakarak aydınlığa kavuşturabiliriz. İnsanın doğaya ve kendisine hayran oluşunu hak ve adaletin " insan merkezli" oluşunu üçüncü dizedeki cümleyle fark edebiliyoruz. Dördüncü dizeyi okuduğumuzda; sınıflı toplum içinde yetişen insanların birbirlerine karşı, bireysel ve toplumsal problemler karşısında göstermiş oldukları "adalet ve saygı" duygularının davranışsal ve inançsal tezahürlerinin "kendini sorgulayarak" dar'a çekilerek; kişinin kendisi ve toplumu için, günah ve kusurlardan arınma yöntemini görüyoruz.

Alevi inancında cem olmak: Birlik olmak manasını taşır. Birliğin oluşmasıyla insanların cehalet uykusundan uyanışı ve hayatın cem ile olması gereken, tasviri yapılıır. Sevgi inancı cem'de kalplerde inanç halinde çoğalır. Dördüncü dizedeki: " Kırkların ceminde dara düş oldum." Cümlesiyle anlatılmak istenen "sevgi terbiyesi" bunun ifadesidir diye düşünüyorum.

İnsanlık tarihinde, oluşmuş sınıflı toplumların hayat felsefelerinde inanç her zaman varlığını korumuştur. Üretilen inançların altında yatan düşünce ve duygu; ezilen ve sömürülen toplumların isyanının ifadesidir. Uygarlık süreçlerinde gelişmiş semavi dinler her zaman savaşlarla, kıyımlarla neticeler ararken; Alevilik ve benzeri (zerdüşt, budist...) pagan kökenli; semavi dinler öncesi oluşmuş inanç felsefeleri, halkların maneviyatında kapitalist ve emperyalist sistemden tamamen uzak; sosyalist duygu ve inançların oluşmuş olduğu yaşam felsefeleridir. Semavi dinler öncesi var olmuş inanç felsefelerinin yaşandığı toplumlarda; evreni ve evren içinde mevcut olan her şeyi bütün olarak kabul ettiklerini ve derin saygı duyduklarını toplumların tarihinden biliyoruz. İnsanın doğa içerisinde kendisine anlam vermesi ve kendi iradesiyle yaşamını sürdürmesi çok zor aşamalardan

geçmesiyle emeğin mutlak gücüyle gerçekleşmiştir. İnsanı insan yapan emek, insanlığın tarihsel serüveninin açıklayıcısı olmuştur. Evren ve insan var olduğu müddetçe de emek, insanın kurtuluşu için ve yaşamının devamı için asıl rehberi olacaktır.

Ezilen sınıfların ruh dünyasının tercümanı olan türküler, varlığını ancak toplumun emekçi kitlesiyle koruyabilir. Türküler, emekçi toplumların, özlem duyduğu birlik, beraberlik ifadeleridirler. Türküler, sömürülmeye, asimile olmaya karşı toplumların başkaldırısıdır. Egemen sınıflar tarafından evrensel birliğin parçalanmasıyla, sosyalist bir dünya için emek veren halkların ürünleri olarak çoğalması olacaktır türküler. Türküleri acılarımızın tarifi olarak dinlediğimizde “komünal dünya” ya olan hasretimizi hissederiz. İnsan ilişkileri içinde yer alan: sevgi, dostluk, kardeşlik ve ‘komünal aile’ duygularımızın saflığını en duru haliyle anlatan türkülerimizdir. İnsanların birliğini, kurtuluşunu, eşit bir dünyada savaşız hayatları ve ortak acılarımızın çaresinin komünal birlik ve beraberlikte sona ereceğinin, Ali Ekber Çiçek’in: “Güruh’i Naciye özümü kattım, insan sıfatında (zulmünden) çok geldim gittim, bülbül oldum firdevs bağında öttüm, bir zaman gül için zara düş oldum” dizelerinde zengin bir anlatımla okuyup, dinleyebiliyoruz.

İnsanlık yüreğimizde ölümsüz olan, halk müziğimizin duayeni Ali Ekber Çiçek üstadımız, ömrü boyunca sanatını insan sevgisiyle besleyerek yüceltmiş ve ölümsüzleştirmiştir. Dostluk sevgisine ve inancına çok değer vermiş üstadımız, hayatı boyunca gerçek dostlukların özlemine yaşamıştır. Bu yüzden Pir Sultan Abdal’ın: “Bir Dost bulamadım gün akşam oldu” türküsünü söylerken, eserin bu cümlesini büyük bir esef ile okumuştur. Ali Ekber Çiçek üstadımız ve türkülere emek veren birçok sanatçılarımız yaşarken yeterli ilgiyi

görememişlerdir. Türkölere değer vermeliyiz. Özellikle gelecek nesillerimizin kalplerini türkölere beslemeliyiz. Kendimize ve toplumumuza yabancı kalmamak için türkölere hayatımızdan eksik etmemeliyiz. Ali Ekber Çiçek üstadımızı ve türkölere emek verip aramızdan ayrılmış bütün üstatları saygıyla yad ediyorum. Işıklar içinde uyuyun insanlığın kadim değerleri.

Işıklar yoldaşın olsun, "Haydar Haydar..."

MATERYALİST FELSEFE ve DİYALEKTİK

Marksizmi dogmatik ya da mekanik olarak yorumlayanlar, diyalektik materyalizme ulaşmada yolda kalmışlardır. Sosyalist önderlerin materyalizmi diyalektik anlayışla yorumlayıp, canlı bir organizmayı inceler gibi inceleyip, marksizmin bilimsel bir hakikat olduğunun sonuçlarına varmaları bu yüzdendir.

Alman felsefesinin; Kant, Hegel vd. bağlamında ele alınıp, diyalektik yaklaşıma yakın, yeni bir yön kazandırmaları bu yüzdendir. Materyalizmin diyalektik yöntemle yoğunlaşması Marks'ın önderliğiyle; diyalektiğin doğa bilimlerine uyarlanması, materyalizmi devrim düşüncesiyle bütünleştiren insan ve doğa ilişkisinin temel gelişimidir.

Mantık felsefesi olarak, gerçekliğin 17. ve 18. yüzyıllarda dışı vurumu bir tesadüf değildir. İnsanlığın ilkel tarihinden sonra, toplumların tarihi, sınıfların ve onların acı mücadelelerinin tarihidir. Her tarihsel aşamada toplumsal düzenlerin yeni toplumsal düzenlerle çökerek yer değiştirmesi; kurulu toplumsal düzenin sınıflı yapısından dolayı, bir öncekine göre egemenlerin, her yeni toplumsal düzende egemenliklerini daha çok güçlendirdiğini göstermektedir. Bu nedenle her yeni toplumsal düzende ezen ile ezilen ilişkisi her zaman artmıştır.

18. yüzyılda feodalizmin ideolojik ve ekonomik yapısının çöküşü; Fransız devrimine ilişkin bir dönemde, toplumsal kültüre yeni bir içerik kazandırarak kapitalist kültürü doğurmuştur.” Richardson, Fielding, Swift vd. olan realist sanatın yazarları, kültürel değişimin maddi koşullar

öncülüğünde nasıl yeni bir boyut kazandığını eserlerinde işlemişlerdir.

Sanatın, politikanın ve kültürün üretici güçler ve üretim ilişkilerine göre evrimleşmesi; Marksizm'in canlı organizmayı ele alarak madde ile diyalektik yönetime göre nasıl şekillendiğini ispatlamaktadır. Evet!.. Marksizm'in teorileştirdiği gibi, gerçeğin özü, diyalektik yöntemle toplumsal çözümlemeydi.

Materyalizmin ancak madde gerçekliği üzerinden gelişmesi; tarihselliği boyunca insan ve doğa hakikatini bilimsel zemini olmuştur. Bu nedenle doğayı ilham alarak ilerleyen insanlık, gerçeklik ve yaratıcılık konusunda emeğin öznesi olmuştur. Maddi bir gücün insan beynine yansımalarıyla oluşan simgeler, topluma ilişkin politik, kültürel ve ekonomik ilişkilerin düşünce kaynağı ve düzen hazırlayıcısı olurlar.

Bilinç tarafından yaratılan düşüncenin aktarılabilir ve paylaşılabılır olması; nesilden nesile insan hayatında canlılık fikrinin güçlenmesini sağlarken, insan algısında ruh kavramının da oluşmasını sağlamıştır. Böylelikle inanç zeminine yer hazırlayan obje, önceleri toplum hayatında bilimsel bilincin zayıflığından dolayı, fetişizmi doğuran ana etken olmuştur. Bu nedenle fetişizmin dogmatizme sırtını yaslayarak bilime kafa tutması, insanlık hayatında metafiziğin kurumlaşması olmuştur.

Yeryüzünün efendilerinin, toplum normlarını idealizme göre belirlemeleri, insanlık tarihiyle birlikte ilerleyen sınıfsal sorunların yasalarından kaynaklanmaktadır.

Özneyi ezerek, nesnel koşulların çelişkilerini çoğaltan idealizm; materyalist felsefesinin insanlık hayatında yeterince yaygınlaşmadığını;

Doğa ve insanlığın çelişkilerinden yola çıkarak bizlere anlatmaktadır. Sınıflı toplumlarda değişmezliğe olan inancın kaderciliği; toplumsal bir norm hâline dönüştürmesi, yine materyalist felsefenin anlaşılmaması ve bunun yanında mekanik ve dogmatik olarak yorumlanmasından kaynaklanmaktadır. Hegel'in felsefesini kaldığı yoldan ilerletip, çığır açtıran Marks ve Engels, hem Alman felsefesine hem de sanayi devriminin geleceğine kalıcı ve sarsılmaz olan materyalizmi, büyük bir ustalıkla hazırlamışlardır.

PARADİGMALARIN İFLASI-1

Ciçekler vardır. Gece olunca yapraklarını kaparlar, sabah olunca ise yapraklarını açarlar. Tıpkı gözlerimiz gibidirler. Bizlerde gece olunca gözlerimizi kapatırız, sabah olunca ise gözlerimizi açarız. Uygar dünyada bilim çağındayız. Bu yüzden çiçeklerin yapraklarını kapayıp açmasını ve doğadaki olayların nedenlerini ve neticelerini bilmekteyiz.

İlkel insanlık dönemimizde atalarımız doğadaki olayların nedenlerini ve sonuçlarını bizler gibi bilmiyorlardı. Onlar, doğada oluşan bu olayların bir ruh sayesinde olduğunu düşünüyorlardı. Tıpkı kendilerinde olduğunu zannettikleri gibi ruhlar gibi.

Bu düşünce bilimin isimlendirdiği: Animizm'di yani "Canlılık"tı. Her ne kadar bu bilgi modern bilime göre kaba bir bilgi olsa da şu bir gerçek ki, ilkel insanların bu düşüncesi, modern insanların bilgisi karşısında masum bir düşüneydi.

Çünkü ilkel insanlık bu düşüncesiyle kendisini doğadan soyutlamıyordu ve doğayla bir bütün hâlinde yaşıyordu. Sınıf bilincinin oluşmadığı toplumlarda, dinin oluşması kaçınılmaz olduğu için; ilkel komünal toplumumuzda oluşan din ise totemdi. Totem inancı, Animizm düşüncesinden kaynaklandığı için, ilkel komünal insanlarımız bu dinle kendilerini doğanın bir parçası olarak görüyorlardı.

Totem inancı, Anahanlık döneminin dinidir. Bu yüzden sınıflı topluma geçişin emaresi olan Adem ile Havva efsanesinin başlamadığı zamandır.

Sınıflı topluma geçişin yavaş yavaş başladığı dönemlerde, ilkel toplumlarda Babahanlık düzeninin başladığını görüyoruz. Böylelikle, tabuların başlaması; insanlık tarihimizde; şiddetin, acıların ve kanlı çatışmaların başlangıcını da oluştuyordu.

Adem ile Havva, artık cennet denilen komünal toplumdan kovulmuş oluyorlardı. Efsanelerde yazılı kadın tanrıçaların erkek tanrılarla kavgaları da başlıyordu. Erkek tanrılarının, kadın tanrıçaların düzenlerini yıkmak istemesi uzun yıllar denilen zaman dilimlerini içerecekti. Kadın tanrıçalar ilkel toplumun kalbinde büyük bir sevgiye sahip oldukları için; erkek tanrılarının kadın tanrıçalarla kavgası zorlaşıyordu.

Bu yüzden erkek tanrılar, kadın tanrıçalara sevgili ya da kardeş taktikleriyle ve sinsice yaklaşıyorlardı. Adem ile Havva'nın ve çocuklarının yaşam ilişkilerinde bu davranışları görebilmekteyiz. İnsanlık tarihimiz medeniyet sürecine girerken mitolojilerde erkek tanrılarının hâkimiyeti ele geçirdiklerini görüyoruz. Böylelikle tek tanrılı dinler erkek egemenliğiyle insanlığın hayatında başlamıştı.

Sınıflı toplumların kökleşmesini gösteren tek tanrılı dinler; insanlığın ezen ve ezilen yapısını da ideolojilerinin içerisinde besliyordu. Modern bir çağda olmamıza rağmen bilimin ilerlemesi karşısında halkların gerici sistemlerle yönetilmesi, modernliğin ve bilimin sınıf çelişkileri içerisinde, sömüren kesimlere hizmet ettiğini, ezilen halkların sosyal gerçekliklerinde kendisini iyi bir şekilde belirginleştiriyor.

Ezilen halkların bilim ve teknoloji karşısında yaşadığı en acı gerçek kendilerine yabancılaşmasıdır. Kendimize birey ve toplum olarak o kadar yabancılaşmışız ki; insanlık geçmişimizin belirginleştiği mitolojileri okurken onları bir masal gibi algılayışımız, özümüzde bulunan komünal bilinçten ne kadar uzaklaştığımızı net bir şekilde göstermektedir. Modern dünyada ilerlediğimizi sanırken, bireysel ve toplumsal çaresizliklerimiz bir alınyazısı olmasa gerek diye düşünüyorum.

Modern toplumun modern bilimi olan sosyolojinin bireyi ve toplumları kendi gerçekliklerinden soyutlayarak; insanlık tarihimizin aşamalarını metafizik bir dille sorgulayıp anlatması bireyin ve toplumun, sosyoloji bilimi olmasına rağmen her gün nasıl yozlaştığını ve intihar derecesine geldiğini çok iyi ispatlamaktadır.

Tarihsel kaynaklara bakıldığında sosyoloji biliminin sanayi devrimleri döneminde doğması bir tesadüf değildir. Toplumun bireyci (anarşist) düşüncelere kapılması ve emekçi sınıfının sermaye kaynakları olarak kullanılması; sosyoloji biliminin insan kaynakları bölümüne somut bir delildir. Çağın ve bilimin bunca ilerlemesine karşın, birey ve toplumun; yaşam sorunlarına kalıcı çözümler bulamaması, çağın ve bilimin nasıl bir yapıda olduğunu bizlere göstermektedir.

Sınıflı toplumumuzda insanların komünal tarihinden habersiz olması, hiçbir haklı sebeple savunulamaz. Sosyalist yaşam bilincinin tarihin her aşamasında ütöpik de olsa toplumun bağrında bir aşk gibi uyanması, hayatın bilimsel materyalist tözünü her toplumsal kriz döneminde bizlere hatırlatmaktadır. Yaşadığımız çağın gelişmiş-gerici koşullarıyla mitolojiler, insanların komünal değerlerini hatırlaması için önemli kaynaklardır.

Ezen ezilen kanunlarından tutun da kadın erkek ilişkisine kadar mitolojiler insanlık tarihimizin sorgulanması açısından önemli kaynaklardır. Tarihin egemen sistem tarafından yanlış anlatılması ve medeniyetin metafizik kanunlara bağlanarak soyut bir şekilde kanunlaştırılması; yaşadığımız her şeyin ilişkilerine önemli ipuçlarıdır.

Bu yüzden modern insanın yabancılaşma sorunu ancak sosyalist bilincin egemen aklı yenmesiyle giderilebilir.

PARADİGMALARIN İFLASI-2

Medeniyet toplumlarını oluşturduğumuzdan beri kadınların ezilmesi, toplumsal çelişkilerimizin en göze çarpan yanını oluşturmaktadır. Birey üzerine kurulu devlet kültürü, kişinin şahsında erkeği sistemin öznesi haline getirmiştir. Kuvvet ve şiddet gücüyle varlığını idame ettiren devlet, bedensel olarak kadim tarihten günümüze ataerkil iradeyi esas almıştır.

Toplumsal cinsiyetçiliğin günümüz modern toplumlarında had safhada olması, ataerkil zihniyetin kaçınılmaz trajedisidir. Kapitalist toplumun özü gereği her şeyi metalaştırması, kadını da metalaştırmıştır. Varlığıyla toplumsal yaşamda çelişki yaşayan kadın hâliyle bastırılmış varlığını dışavurumsal tepkilerle dile getirmeye devam etmektedir.

Eşitsiz sistem kendi yasası gereği sadece erkeği zihinsel olarak geride bırakmıyor, orantısından daha fazla kadını da zihinsel ve aynı zamanda bedensel olarak geride bırakıyor. Sınıflı toplumların acımasız yapısı böyle olduğu için; kadın-erkek arasındaki aile ilişkileri ve aşk ilişkileri hiçbir zaman özgürlüğün ve mutluluğun kendisi olamamıştır. Ailesel ve toplumsal rekabetler, kadın-erkek arasında bir yaşam savaşı olmuştur.

Mitolojileri okuduğumuzda ana tanrıçaların evcil düzeni koruduklarını görüyoruz. Bu yüzden anahanelik dönemini çoğunlukla eşitçi düzene örnek olarak gösteriyoruz. Somut olarak doğru bir ispat olsa da; ilkel toplumda yaşayan atalarımızın sınıf bilincine sahip olmadıkları aşikâr bir realitedir. Bu nedenle bir müddet sonra babahanelik kurumunun tanrılık iktidarını ele geçirdiğini mitolojilerden okuyabiliyoruz. Yaşanmış bu olaylar sınıf bilincinin

olmayışından kaynaklandığı için, tarihte ana tanrıçaların zamanla, erkek tanrılar gibi baskıyı ve sömürüyü yaşatmayacaklarına dair bir kesin bir görüşü, savunamayacağımızı düşünüyorum.

İlkel insanlık tarihimizden modern insanlık tarihimize kadar sınıf bilincinin bir yaşam mücadelesi hâline dönüşmemesinden dolayı, yapı itibarıyla insan olan kadın ve erkeğin çelişkilerinin de kendiliğinden bir şekilde çözüme kavuşturulmasının mümkün olmadığını biliyoruz. Antik tarihimizin kadın simgelerinden biri olan Kleopatra'nın taht kavgası uğruna yaptıkları; kadının, erkek karşısında hayretler uyandıracak hırsını ve gücünü sergilemektedir.

Bunun yanı sıra insanca yaşamak için, kendi canlarını feda eden devrimci kadınlarımızda; tarihimizin ve günümüzün, cinsiyetten arınmış "saf insan" kimlikleriyle ölümsüz, savaşçı örnekleridirler. Tarihinde bizlere gösterdiği gibi; kadında, erkekte yaşanan dönem içerisinde varolan sınıfsal duruma göre orantılı olarak karakter ve rol kazanırlar.

"Family" sözcüğünün aile olduğunu biliyoruz. Fakat kelimenin tarihte hangi niyetle kullanıldığına baktığımızda hayretler içinde kalmamak elde değil. Romalılarda bu kelime sadece aileler için değil, köleler içinde kullanılmıştır. "Familius," Romalılarda "evcilköle" anlamına da gelmektedir. Ve Roma düzeni içinde "Family" anlamı bir tek adama ait kölelerin bütünü demektir. Günümüz aile kurumlarına baktığımızda ezilen kadının içler acısı durumu, konuya sınıfsal bir bilinçle bakan herkes için apaçık ortadadır.

Aile kurumu içinde ezilen kadının yanında, sistemin gereği olarak erkek de ezilmektedir. Bu nedenle eşler arası çatışma önemli sorunlar doğurmaktadır. Bunun yanı sıra kadının erkeğe oranla daha çok ezilmesi bildiğimiz bir deyimmin bir

olgu olarak oluşmasına sebep olmuştur: “Kadının fendi erkeği yendi” deyimi aile içinde doğal bir ilişkinin olmadığını ve eşler arası entrikaların da sebebini belirtmektedir.

Uygar toplumumuzda yaşanan cinayetlerin, tecavüzlerin vd. suçların özünde yatan suç psikolojisinin, sınıfsal sorunlardan kaynaklandığı bilimsel bir tespittir. Toplumsal kurumlarımızın tüm alanlarında sağlıklı ve mutlu ilişkiler ancak sınıflı toplumların, sınıfsız topluma dönüştürülmesiyle gerçekleştirilir.

Kadın-erkek eşitsizliğinin ve toplumsal cinsiyetçiliğin sebebi olan sistem, sosyalizmi tanıyarak ve sosyalizme inanarak aşılabilir.

ÇİNGENELER

İnsanın, insan olabilmesi için toplumsallaşması kaçınılmazdır. Toplumsallaşmanın gelişimi ve sonucu olan üretim ve üretim ilişkileri, insanların yaşam içerisinde; etnik kökenlerini, dillerini, inançlarını ve sınıfsal konumlarını belirler. İnsanlar varlığını sürdürebilmesi için, üretime ihtiyaç duyarlar. İnsanın üretimle olan bağı, akıl ve kol gücüyle bütünleşip, emek kavramını yaşamın canlı hücresi haline getirir.

İnsanın soyunu ve yaşam biçimini sürdürebilmesi için aklı ve emeği zamanla yeterli olmadığından üretim yapısının diyalektiğinden dolayı toplumsallaşmasında elzem olmuştur. İnsan topluluklarına baktığımızda birbirlerinden üretim ve yaşam biçimi bakımından farklı olduklarını görürüz. Bunun sebebi mutlak olan üretim ve üretim ilişkilerinden kaynaklanmaktadır.

Ayrıca toplumların yerleştikleri alan ve bulundukları coğrafi konumun iklim özellikleri toplumların hem üretim içeriklerini hem de toplumların karakteristik özelliklerini belirginleştirir.

Göçebe yaşam biçimi, toplumların geçmişinde ilk yaşam biçimi olarak oluşmuştur. İnsanlık tarihimizin ilkel komünal yaşam biçimi bu şekilde yaşanmıştır. Yerleşik yaşama insanlık tarihimizde, hayvancılık ve tarımla başlamış olduğumuzu yaşam arşivlerimizden biliyoruz. Göçebe insanlar yaşadığımız yüzyıl içerisinde halende varlığını sürdürmektedirler.

Göçebe hayat yaşayan insanlar, تنها yerlerde yaşarlar. Bu yüzden kalabalık toplumlarla irtibatları pek azdır. Göçebe

yaşayan toplulukların karakterlerine baktığımızda sert mizaçlı, onurlu, gururlu, yalan söylemeyi pek beceremeyen, ahlaki seviyeleri daha yüksek olan insanlar olduklarını görürüz.

Göçebe yaşam biçiminin en tanınan topluluklarından biri olan Çingeneler, insanlık ailemizin bir parçası olan insanlardır. Çingeneler, zanaatçı ailelerin çocuklarıdır. Çingeneler; sepet, elek, metal eşya, kalay vs. gibi ürünleri yaparak bunları, tarım ve hayvancılıkla geçinen diğer toplumlara satarak hayatlarının devamı için maddi imkanlarını sağlamışlardır. Çingeneler göçebe bir yaşam şekline sahip oldukları için çoğunlukla zanaatçılık en önemli meslekleri olmuştur.

Çingenelerin yerleşik topluluklarla yabancılaşma ve ayrışma sürecine girmesi, göçebe yaşam şeklinden kaynaklanmaktadır. Binlerce yıl önceki insanlık ailemizde avcılık ve toplayıcılık yaparak göçebe yaşam tarzını yaşarlardı. Kadın ve erkek üretim ilişkilerinde aktif görevdeydiler. Bunun için ataerkil bir düzen yoktu. Anaerkil bir yaşam ve inanç biçimi hakimdi. Kadın ikinci sınıf olarak görülmeyen, erkekle eş değere sahip bir roldeydi. Kadınlarda ekonomik hayatın içerisindeydi.

Çingenelerdeki kadınların konumlarına baktığımızda, kadının hala ikinci sınıf da olmadığını, bir erkek kadar söz hakkına sahip olduğunu görebilmekteyiz. Göçebe yaşamı yaşayan toplulukları incelediğimizde kadınların, yerleşik toplumların kadınlarına göre değer olarak daha fazla önemsendiğini inkar edemeyiz. Sürü besleyerek yaşamlarını idame ettiren toplumlara baktığımızda, genelde erkekler ağırlıklı olarak ön plandadır. Göçebe toplumlarda, kadınların eşit olarak görülmesi, sürü besleyen toplumlar tarafından hoş karşılanmamış bu yüzden çoğu zaman göçebe yaşayan

toplumlar ağır hakaret ve iftiralara maruz kalmışlardır. Tarihten bugüne yaşam şekilleri ve koşulları bu şekilde devam ederken, kimi kabileler göçebe yaşamlarına devam etmek zorunda kalmışlardır.

Sürü besleme yaşamına ve yerleşik yaşama sahip olan toplumlar, kendi yaşam alanlarını genişletmek için ve daha çok maddi imkanlara sahip olmak için; göçebe hayatı yaşayan toplulukları devamlı olarak çadır kurdukları alanlardan baskılarla sürmüşlerdir. Güçsüz ve azınlık olan Çingene toplumları bu yüzden hep göçebe yaşamına ve zanaatçılık üretimine devam etmişlerdir.

Zanaatçılıkla üretilen ürünler, yerleşik yaşayan ve sürü besleyen kabilelere takas ve satım yoluyla verilerek karşılıklı olarak toplumların yaşamı sağlanmıştır.

Göçebe yaşam sürerek, gelişmiş üretim imkanlarından yoksun kalan topluluklar, siyasal ve ekonomik bakımından sınıfsal güç elde edememişlerdir. Göçebelerin bu gerçeği, ezilmiş bir millet olduklarının önemli bir ifadesidir. Göçebe toplumlar bu yüzden devlet içerisinde haklarını arayamayan ve mülk edinemeyen insanlar olup, devlet sistemi içerisinde yurttaşlık vasfını kazanamamışlardır.

Kapitalizmin ilerlemesiyle Çingeneler tarafından yapılan; sepetçilik, diş çekme, doğal ilaç yapıcılığı, halk hekimliği, seyyar berberlik, müzisyenlik, cambazlık gibi çoğu meslekler ortadan kalkmış ve büyük şehirlerde yaşamak zorunda kalan Çingeneler, yerleşik toplumlar gibi sömürülen düşük ücretli işçiler olmuşlardır.

Çingeneler, Hint-Avrupa topluluklarından olup, dilleri Hint-Avrupa kökenlidir. Çingene sözcüğünün kelime kökü dilbilimcilerine göre; "Çingany" kelime kökeninden

türemiştir. Çingany kelime anlamı olarak; yoksul demektir. Romanes Çingene dili, Almanca, Fransızca, İngilizce dilleri gibi bir Hint- Avrupa dilidir. Romanes dili Hint dilleri ile akraba olmasına rağmen Hindistan'da konuşulmaz. Çünkü Romanların ataları Hindistandan göçmüş ve bu dili dokuzyüz yılından sonra, Balkanlar ve Ege'de geliştirmişlerdir. Çingenelerin genelde siyah tenli oldukları bilinir. Bu bilgi yanlış olmakla beraber, bilimselde değildir. İnsan yaşadığı iklimin koşullarına göre bir dış görünüm kazanır. Çingeneler arasında beyaz tenli olanlarda vardır. Çingeneler farklı farklı bölgelerde yaşadıkları için, bulundukları farklı yerleşim yerlerinden dolayı değişik isimlerle anılırlar. Örneğin Roman çingeneleri bunlara bir örnektir. Roman çingeneleri bazı tarihçilere göre, Gazneli Mahmut'un, Sindh ve Penjap'ı işgali sırasında beşyüzbin Hinti esir aldığı bilinmekte olup Hindistan'ı fetheden Müslümanların, Romanları köle olarak alıp ülkelerine götürmesi tarihçiler arasında en yaygın teoridir.

Çingeneler milattan sonra onuncu yüzyılda Hindistan'dan İstanbul'a gelmişlerdir. Topkapı'da, "kara surları" denilen bölgeye yerleştirilmişlerdir.

Osmanlı döneminde ise İstanbul'un fethi ile birlikte şehrin ilgi alanlarının artması ve canlanması için, Romanlar Sulukule vb. yerlere yerleştirilmiş böylece kentte gelişen, dans, müzik ve eğlence gibi aktiviteler kentin tanınmasında önemli bir görev üstlenmiştir. Yakın tarihimizde, Sulukule'nin en görkemli yılları: 1950 ile 1960' lı yıllar arasında olmuştur.

Sulukule' de ticarete üç adet eğlence eviyle başlanmış, dönemin en ünlü siyaset ve sanat insanları buraya yoğun ilgi göstermişlerdir. Osmanlı ve yakın dönem devlet sistemi içinde Roman çingenelere yönelik yapılan bu yatırımlar kapitalist sistemin çürümüş ahlakının en büyük ispatıdır.

Yılmaz Güney'in "Arkadaş" isimli filmini izlersek bu konuyla ilgili çarpıcı bir sahneyi görürüz.

Devletin Roman çingeneleri bu kadar yozlaştırması yetmezmiş gibi Türk dil Kurumu sözlüklerinde de Çingene kelimesinin açıklamasını: Cimri, çığırkan olarak tanımlası ve Türk İslam Ansiklopedilerinde yine çingeneleri; inançları zayıf, dilenci, tefeci, uyuşturucu satıcıları olarak belirtmesi, devlet sisteminin ne kadar faşist-sömürgeci bir zihniyete sahip olduğunu bir kez daha bizlere gösteriyor. Roman çingeneleri ve diğer çingene halklarının günlük yaşamlarına şahit olursak bilakis; bu insanların cömert ve paylaşımcı olduklarını birebir görebiliriz. Çingeneler, Türk İslam Ansiklopedilerinde bu kadar acımasızca kötüleştirilip, anlatılıyorsa bunun en büyük sebebinin, Türk İslam ideolojisinin bu toplumu kendi iktidarı ve egemenliği için bilinçlice, sistemlice bu hale getirdiğini siyasi ve sosyolojik olarak, sınıf bilimi metoduyla ispatlayabiliriz.

Emperyalist sistemlerde varoş halkları ve buna Çingene halklarında dahil olmak üzere, yozlaştırılır ve suç işlemeye teşvik edilirler. Sömürge sistemleri tarafından ilk başta imha edilmek istenen de her zamanki gibi egemen sistemin kullandığı, sömürdüğü kitleler ve topluluklar olmuştur. Faşist ideolojilerin iktidarlaşmış tarihine baktığımızda, Nazi katliamlarında, beşyüzbin Romanın katledildiğini arşivlerden okuyabiliriz. Almanya'da "Porrajmos Sinti Roman" anıtı yaşanılmış bu katliamın elle dokunulan bir belgesidir.

Çingeneler, Türkiye'de genellikle: Adana, Çanakkale, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Düzce, İstanbul ve İzmir bölgeleri başta olmak üzere, Anadolu'nun birçok kesimlerindede yaşamaktadırlar. Çingenelerin Türkiye'de kurmuş oldukları birçok dernekleri ziyaret ederek bu insanların sıcaklığıyla kucaklaşabiliriz.

Çingenelerin yaşam biçimlerini ve günlük hayatlarını Çingene yazarların (Mustafa Aksu, Ali Mezarcioglu) yazmış oldukları kitaplardan okuyup, öğrenebiliriz.

Çocukluk yıllarımda mahallemizde de çingene komşularım ve çingene asıllı çocukluk arkadaşlarım oldu. Okul yıllarımızda çocukluğun sahip olduğu ilkel komünal insan karakteri, çingene çocukluk arkadaşlarımla çok güzel günler yaşamamı sağladı. Yıllar geçtikçe ben ve çingene arkadaşlarım büyüdükçe aramıza mesafeler girmeye başladı. Büyüklerimiz tarafından bilinçaltımıza yerleştirilen sınıf sorunu tabii olarak mesafelerin büyümesine neden oldu. Dikkat çekici bir konu; çingene olmayan arkadaşlarımızla olan ilişkilerimizde de büyüdükçe mesafeler çoğaldı. Bunun sınıf sorunuyla yine bağlantılı olduğunu düşünüyorum.

Kapitalist sistemin insanlar arası ilişkileri “her açıdan” körelttiği, yaşanan güncel bir gerçektir. Üretim ve üretim ilişkilerimiz, her çağda toplumsal konumumuzu ve ilişkilerimizi belirleyen ana etken olmuştur.

İnsanlık ailesi olarak, kendimizi mevcut koşullardan soyutlayıp, yeniden evrensel, sınıfsız, toplumsal bir dünya kurmamız; geleceğimizin endişelerini azaltmada tek çözüm yolu olacaktır.

TÜRK ULUSUNUN VARLIK KOŞULU: KÜRTLER

Tanzimat'la başlayan Türk modernleşmesi aynı zamanda **Kürt halkına** karşı yapılmış zulümlerin modern tarihçesidir. Şüphesiz ki, Türk modernleşmesinin bir tarihi olan Cumhuriyet, kendi devlet paradigmasını kurarken, insan gücü olarak kendisine yetersiz kalmıştır.

Bu yüzden Türk ulusu, Cumhuriyet'in kuruluş döneminde Kürt halkına karşı timsah gözyaşlarıyla bir yakınlık sergilemiştir. Tarih karşısında modern millet yapısını oluşturan Türk ulusu, Kürt halkına maddi ve manevi olarak verdiği zararlarla; ulusal konuda zihni ve ahlaki bir acımasızlığın temsilcisi olmuştur.

Uygarlık sahnesinde katliamlarla ve sürgünlerle birlikte sadece yaşamak için; yeri geldiği zaman savaşıyor, yeri geldiği zaman kendini savunan Kürt halkı, yönünü ve yörüngesini yitiren Cumhuriyet'in acımasız hedefi olmuştur. Oysa ki, Türk devletinin kurulması için, saf duygularıyla kandırılan Kürt halkı, bugün varolan Türk devletinin önemli kahramanlarıdır.

Cumhuriyet'in kuruluş döneminin tek parti zihniyeti olan ve aynı zamanda faşizmin idarileşmiş kurumu olan Türk devleti; Kürt halkına her zaman tepeden inme bir inkârla, Kürt halkının varlığını kabullenmemiştir. Fakat doğruların hiçbir zaman çürütülememesi, zorba güçle yükselen ulusların çöküşünü doğrulamıştır.

Özgür olmayan bir halkın karşısında, kendisini özgür zanneden hiçbir halk ve ulus gerçek anlamda özgürlüğü

yaşayamaz ve baki kalamaz. Bugün dünya arenasında, ulusal bir erk olarak tanınan Türkler; tarihsel gerçeklerle yüzleştiklerinde, varoldukları bu gücün altında yatan felsefik ve politik gücün asıl sahiplerinin, Kürt halkı olduğunu kabullenmekten kaçamayacaklardır.

Türk devleti adına bir tarihi yazılı hale getiren kadim bir güç olan Kürt halkı, bu hakikatin; “tozlu raflarda açılıp okunması korku uyandıran” cesur mümessilleridirler. Tarih yazımının günümüze kadar resmi tarih amaçlarıyla yazılması, gerçek tarihin her zaman resmi mantığı aşmış bilinçler tarafından sonradan öğrenilmesine ve yazılmasına yol açmıştır.

Bu nedenle resmi tarih bizlere okutulduğu şekliyle gerçek tarih olmayıp, icat edilen (yaratılan) tarihtir. Hakikatin yok edilememesi ve er ya da geç ortaya çıkması; yazılmayan Kürt ve Kürdistan gerçekliğini de yok edemiyor. Bizzat Atatürk’ün ağzından dile gelen Kürt halkı ve Kürdistan gerçekliği, Cumhuriyet savunucularının demokrasi ve adalet konusunda rutin demagojileridir.

Her ne kadar tarihsel gerçekler demagojilerle yok sayılmaya çalışılsa da, tarihsel Kürt gerçekliği, bugün de tarihin yazılmasına kaynaklık ediyor. Türk ulusunun ezici egemenliğini güçlendirmesi için Kürt halkını barbar ve dağlı insanlar olarak tanıtmayı, Türk ulusunun kendi tarihini kurgularken yaşadığı kaygı ve korkuları da, olaylara objektif bakanlara hissettirmektedir.

Kürt ulusunun, Türk ulusunun işgalciliği karşısında direnişi, modern yüzyılımızın tarihini tekerrür ettiren bir gerçekliktir. Tarihin tekrarı konusunda asıl barbarlığı sergileyen Türk ulusu çağın, özgürlük ve bağımsızlık konusunda gerilemesine neden olan gerçek suçludur. Modern dünyanın ulusal devletler şeklinde var oluşu, demokrasinin yaşanması için

gerekli olan yeni bir dünya düzenidir. Fakat, demokrasinin faşist yöntemlerle baskılanmasını sağlayan Türk ulusunun; Kürt ulusuna karşı işlediği bu suç tarih önünde mutlaka yargılanacaktır.

Bütün vicdanlı insanların ve bağımsız toplumların ortak düşüncesi olan, Kürt ulusunun bağımsızlık ve hürriyet inancı; Kürt halkının ödediği bedeller oranında tarih sahnesinde hak ettiği yeri alacaktır.

ARABESK MÜZİĞİNİN SOSYOLOJİK ve EKONOMİK OLUŞUMU

Arabesk kelimesi Fransızca kökenli bir sözcüktür. Türkçe karşılığı: Arap tarzı anlamına gelmektedir. Arap kelimesinin anlamını incelediğimizde bu kelimenin; konar-göçer bir anlamı olduğunu görüyoruz. Arap toplumun geçmişini incelediğimizde, bu toplumun "Bedevi" bir yaşam tarzına sahip olması, Arap kelimesinin toplumun yaşantı tarzıyla aynı içeriğe sahip olduğunu bizlere ifade etmektedir.

Arabesk müziği, Arap ezgilerinin ve usüllerinin esinlemesinden türeyen bir müziktir. Arabesk müziği, insanların bilinçlerinde; isyankar duygu ve düşüncelerin birikimi sonucu benimsenmiş bir müzik çeşididir. Tarihte göçebe hayatı süren insanların yerleşik düzene geçtiklerinde sınıflı toplumları oluşturarak ezilmeleri ve yozlaşmaları, günümüz modern hayatının içinde de, köy hayatından şehir hayatına geçen insanların sınıflı bir toplumun içinde yaşamaları sonucu; maruz kaldıkları ezilmelerin ve yozlaşmalarının dışı vurumudur Arabesk müziği.

Geleneksel kültürden, kent kültürüne giren toplumlar, haliyle yabancılaşma duygusunu yaşarlar. Modern bir kültüre ayak uyduramayan insanlar kent kültürü içerisinde kent toplumları tarafından, dışlanmışlığında vermiş olduğu eziklikle isyankar bir karaktere sahip olurlar. Sınıflı toplum üzerine inşa edilip gelişen düzen, geçmişten günümüze aynı toplumsal sorunların ve sıkıntıların kaynağı olmuştur.

Bu yüzden Arabesk müzik dinleyenlerin geneline baktığımızda; kırsal kesimlerden şehirlere göçmüş ve yaşam

koşulları nedeniyle kırsal hayatlarına geri dönemeyen insanların olduklarını görüyoruz. Türkiye’de Arabesk şarkıları ilk kez ‘1940’lı yıllarda ortaya çıkmıştır. O dönemde Arapça şarkılar yasaklanmış olmasına rağmen bu müziği çalan “Kahire Radyosu” Türkiye’de çektiği ve sevilerek dinlenildiği için bu yasak başarılı olamamıştır. Kemalizm’in milliyetçi politikası sadece dini, etnik ve mezhepsel olarak değil; sanat alanında baskıcılığını göstermiştir.

Ulus devlet olarak gelişmek isteyen her ülke bu tür yöntemlere amaçlarının “salahiyet”i için başvurmuştur. Ulus devlet sisteminin dünya tarihinde ve şimdiki zamanında “oportünist” sistemi egemenleştirmek istediği tarihin ve bugünün gerçeklerinde kendisini göstermiştir ve göstermektedir.

Cumhuriyet’in ilanıyla birlikte Türkiye’de resmi müzik politikasının gayesi, Batı müziğini benimsetmek olmuştur. Türk müziğinin okullarda öğretilmesi yasaklanmış, Radyolarda Türk müziği çalınmamıştır. Ziya Gökalp’in “Türkçülüğün esasları” adlı kitabında: “Şark musikisinin hem hasta hem de gayri milli olduğunu söylemesi”; Cumhuriyet zihniyetinin doğu kültürüyle ve halkın anonim kültürüyle bağdaşmadığını çok iyi bir şekilde ifade etmektedir.

Cumhuriyet’in kuruluş yılları içinde sözlü sanatın hakir görülmesi, halk müziklerinin ve tek sesli müziklerin radyolarda yasaklanması batıcı bir yönetim anlayışının hayata geçirilmek istendiğinin ispatıdır.

Ulus devlet biçimiyle yaşamak isteyen Cumhuriyet istibdadı; emperyalist burjuva ulusunun ezilen halklara karşı yeni bir sömürge reformundan başka bir şey değildir. Cumhuriyet rejiminin yöresellik ve özgünlük adına her şeyi yok etme çabası burjuvazinin; modern bir toplum için ezeceği kitleleri var etmesinden başka bir ülküyü taşımamaktadır.

Aynı dönem içinde yapılan yasaklamalar ve asimilasyon sonucu, halkın radyo frekanslarını Mısır'a yöneltmesi, Arap ezgilerini dinlemeye başlaması; **Arap filmleri ile de tanışmaya** başlaması olmuştur. "1926 ve 1976" yılları arasında musikinin okullarda yasaklanmasından dolayı oluşan boşluğu batı ve doğu sentezi karışımı olan Arabesk müziği doldurmuştur.

Başlangıcı "1930 ile 1960" yılları olan Arabesk müzik, halkın batılılaşmaya ve moderniteye karşı bir direnişidir. Türkiye'de bulunan insanların yaşamış olduğu bir kimlik bunalımıdır Arabesk müzik. Geleneksel kültürün bir toplumda çözülmeye başlaması toplumların sosyolojik ve psikolojik yapısını olumsuz yönde etkiler.

Geleneksel kültürün son aşaması olan feodal yapı, kendi kurallarıyla yaşattığı toplum içerisinde etkinliğini yitirmeye başladığında toplum doğal olarak kendini boşlukta hissederek. Oluşan bu boşlukta toplum kendisine karşı yabancılaşır ve dağılma süreci içerisine girer.

Toplumun karakteristik yapısını feodal kültürden beslemiş olması, ilerde oluşan bir yabancılaşma ruhu halinde ve bunun sonucunda toplumun yaşadığı boşluktan dolayı, toplumu "din"e daha fazla sevk eder. Toplumun dine sarılması, bireyleri ilk önce dini inanç yönünden fanatikleştirir, daha sonra kent kültürü içine giren kitleleri yaşanan yabancılaşmayla yüzünden hayata tutunmaları gereken her konuda fanatikleştirerek; toplumu suçlara meyilli bireyler haline dönüştürür. Toplumların sosyalist bir kültürü yaşayamamış olmaları her yerde ezilen, horlanan insanları, var etmiştir.

Üretim ilişkilerinin liberal bir karakter taşıması yüzünden, toplumsal sınıflaşmaları doğurması; toplumsal hayatta ezen

ve ezilen yaşam biçiminin hakim kılınmasına neden olmuştur. Sosyalist kültürün oluşturacağı müzik anlayışı; toplumların eşitlikçi duygu ve düşüncelere sahip olmasını sağlar.

Sosyalist yaşam, toplumu aynı hedefler ve ilkeler doğrultusunda buluşturduğu için; bir toplumun kendisinden kültür bakımından üst bir toplumla ezilmesi ya da horlanması söz konusu olamaz. Sosyalist toplumda kültür halkların ortak yaşam amacıyla bir bilinç de özümseir ve gelecek yaşamın amaçları doğrultusunda dayanışma ve paylaşma birlikteliği içinde şekillenir.

Sınıf savaşının sonlandırılması için mücadele edilen sosyalist toplumda müzik, ezilen kitlelerin isyankar duyguları üzerine şekillenmez. Sosyalist sistemde hedef toplumları kaldırmak olduğu için yaşamın tüm sorunlarına çareler aranır. Böylelikle insanların duygu ve düşünceleri de sağlıklı bir ruh hali içinde olumlu ve özgür bir yapı kazanır.

Arabesk müziğin toplumsal gelişme sürecine baktığımızda 1980'li yıllar dikkatleri üzerine çekmektedir. Türkiye'de köyden kente göçün yoğunlaşmaya başladığı dönem olan bu yıllar; şehirlerde işsiz sayısının artmasına neden olmuştur. Kapitalist iktisadın ülkeyi burjuvaziler lehine yönetmesi sonucu kentler de oluşan bu yığılma; kent toplumunda da birçok sıkıntıları beraberinde getirmiştir.

Kendi topraklarında yaşam sıkıntısı çeken köy insanları büyük şehirlerde aynı yaşam sıkıntısını çekmeye ve suç olaylarında da adları anılır olmaya başlamıştır. Sadece ulusal bazda bir kalkınmayı hedef edinen bütün ulus devletlerin doğurmuş olduğu toplumsal erozyonlar bu şekilde oluşmuştur. Şehirlerde oluşan bu yaşam krizi; şehirlerdeki insanların Avrupalıya taşınmasına sebebiyet vermiştir.

Göçmen işçilerin çoğalması aynı zamanda köyden direkt olarak Avrupa'ya gitmek isteyen insanların sayısını da artırmıştır. Tarihte yaşanılmış barbar insanların yerleşik medeni insanlara saldırması olayına benzeyen bu trajedi, modern dünyanın içinde sadece isim değiştirerek varlığını korumaya devam etmiştir. "1980" li yılların; Müslüm babası, Orhan babası ve Ferdi abisi gibi ezilen toplumun bağrında taht kuran Arabesk'in dev sanatçıları; yozlaşmış kültürün ifadesi olan Arabesk müziğini geliştirmeye ve çoğaltmaya gayret etmişlerdir.

Arabesk müziğin önde gelen bu ve buna benzer isimleri Avrupa'da da ezilen göçmen işçilerimizin duygularının tercümanı olmuşlardır. Halkın gözünde büyük bir prestij sağlayan Arabesk şarkıcılar; halkın sömürülen benliklerini isyana daha çok teşvik ettirerek, ezilen emekçi halkların sırtından büyük maddi gelirler elde etmişlerdir.

Sanatın ve sanatçının görevi halkı aydınlatmak olması gerekirken, maalesef sınıflı toplumların ezen yapısı gereği; sanat ve sanatçı da asıl kimliğini bulamamıştır. Tıpkı hitap ettikleri ezilen kesimin yaşadıkları kimlik bunalımını yaşamışlardır.

Toplumda ve özellikle toplumun umudu olan genç nesillerde "mazoşist" duyguların körüklenmesine neden olan Arabesk sanatçıları; toplumu ve genç nesilleri: Alkol, uyuşturucu gibi bağımlı maddelere teşvik ettirerek, toplumun ve gençlerin çürümmesine neden olmuşlardır. Çocukların da çürüten bu toplumun içinde yetişmesi, ilerde olgunlaşması gereken çocukları, harcanılacak gelecek nesiller haline getirmiştir.

Üretici güçlerin toplum içinde komünal bir nitelik taşımaması; toplumu sömürgelerin elinde asimile olan yığınlar haline getirmiştir. Sömürülen emekçi kitleleri, içinden çıkılmaz çaresizlikler içinde “varoş kültürü”nün üreticileri olmuşlardır. Arabesk kültürüne geniş bir perspektifle baktığımızda, oluşmuş “varoş toplumu”nun sadece Türkiye’yle sınırlı kalmadığını görebiliyoruz.

Bugün Arabesk kültürüne sahip olan yığınların Avrupa’da da geniş bir kitlesi olduğunu fark edebiliyoruz. Kapitalist sistemin emperyalist genişliğe sahip olması; uluslararası çürümüşlüğünde canlı örneklerini bizlere göstermektedir. Modern dünya, Arabesk müziği gibi yozlaştırıcı ve yabancılaştırıcı bir etkisi olan “poprock” müziğini de sömürülen kitleler içine adapte etmiştir.

Toplumlar içinde devrimci düşüncelerin yasaklanması ve devrimci karaktere sahip olan bireyleri devletin baskı yöntemleriyle engellenmesi; ‘özgünyapıya’ sahip olması gereken kitleleri her zaman azaltmıştır.

Kapitalist devletlerin korkusu olan devrimci beyinler şiddet ve ordu güçleriyle sürekli olarak susturulmaya çalışılmıştır. Bu nedenle sömürgeci güçlerin amaçlamış olduğu emekçi insanlar; burjuvazi çoğunluğu tarafından ezilmeye devam etmektedir.

Toplumların yaşanılmış ve yaşanan bu acı gerçekler karşısında sosyalist bir gaye için örgütlenmesi ve halk cephelerini güçlendirmesi elzemdir. Aksi takdirde toplum kendi geleceğini; Arabesk kültürün kokuşmuş, çürümüş yapısı içinde yok etmeye mecbur kalır.

Sosyalist birliğin emekçi toplumların aydınlık geleceği olacağına duyulan inanç, halkların beyinlerinde ve kalplerinde

tek inanç olmalıdır. Emperyalist dünya sisteminin acımasız gerçeklerini daha fazla yaşamamak için; Sosyalizm'in tek amacı olan halkların kurtuluşu, toplum tarafından benimsenmelidir.

Evrensel anlamda halkların kurtuluşunun önemli bir çözümü, Arabesk (varoş) kültürün emek bilinciyle yokolmasıyla, gerçekleşebilir. Sanattan -bilime ger ekli tüm yaşam ihtiyaçlarımızı Sosyalist geleceğin oluşması için yapmalı ve gelecek nesillerimizi de sosyalist bir karakterle yetiştirmeliyiz.

GÜLİSTAN ŞEHRİ MARDİN

Mardin: Süryanice Marde. Kürtçe: Merdin'dir, kaleler anlamındadır. Farklı farklı milletler, dinler yaşar Mardin'de. Bir zamanlar; Asuri'lerin, Hurri'lerin, Med'lerin yaşamış olduğu şehirdir. İnsan olmanın, halk olmanın mucizesidir Mardin. İnsanın insana saygısıdır Mardin. Sessizdir bu şehir. Derin düşüncelere bırakılmıştır. Yalnızlığa terk edilmiştir. Serin yaylarına koçerler göçer Mardin'in. Tarihi misafir eder; kervansaraylarıyla, hanlarıyla.

Medeniyetler beşiğidir Mardin. İçinde Kürdü, Ermenisi, Süryanisi, Arabı bir yürek olmuş yaşarlar bu şehirde. Yıkılmış kale duvarlarının harabelerinde, baykuşlar tarihin dilini konuşur. Terk edilmiş köyleri vardır Mardin'in. Nice Axmedoların, Şurzanların ellerindeki kalemleri kırılmıştır, kitapları yıkılmıştır.

Analar ve çocuklar yalınayaklıdır, karlastiklidirler. Mardin'in yolları tozludur, gençleri Govend başında kirpikleri tozludur. Gübre kokar Mardin'in dağları, kan kokar. Hz. Ömer göz dikmişti Mardin'e, Nusaybin Ömer'in kılıç yarasıdır. Nusaybin, Mardin'den önceki şehirdir.

Önceden Şemsiler (Güneşe tapanlar) yaşardı Mardin'de; İslam'ın karanlığı kararttı Şemsiler'in (Güneşe tapanların) ışığını. Mardin'de gerillaların göz bebeklerinden Dicle suyu akar. Ağlayan rüzgârları kanatlandırır, Azman kuşlarını.

Stranlar söylenir Mardin'de; bazen ağlayarak, bazen zafer duygularıyla. Mardin'de Heso amcam çul sermiştir kapısının önüne; yokluğunu, unutulmuşluğunu postuyla sermiştir çulun üstüne. Tohumlar açar Mardin'de başları kanlı. Karanlık gecelerde efsaneler okur dengbejler dam üstlerinde;

Müslüman'ın, Yezidi'nin, Süryani'nin, Arabın acıları bir olur dökülür bir dudaktan.

Bir genç kız pencereden dışarı bakar, Nil nehrinin dalgalarıdır saçları. Kelepçelenmiştir Mardin'in tarihi, Yusuf kuyusuna gömülmüştür; haykır, haykır, çığlık, çığlığa. Her kelimesinde Mezopotamya'yı anlatır Mardin. İnsanlığın beşiğidir Gülüstan şehri. Konuşsa devrim olur, sussa ortaçağ olur. Sarp kayalarında kartallar yuva yapmıştır. Taşlarının içinde, emeğin alinteri saklıdır, kurumamıştır.

Tanrılar izler yukardan Mardin'i; gök ile yerin arasında, tanrılar lanetlenir, aşk, emek, can kutsanır.

Toprağı çataktır bu şehrin; bahtı gibi, kaderi gibi yarık yarıktır. Geceleri parlayan yıldızları katliamlara, infazlara ölümlere tanık olmuştur, bu yüzden geceleri ışık saçan yıldızlar Mardin'in lori ağıtlarıdır.

Taşların memleketidir gülüstan şehri, o taşlar ki kederlere, mutluluklara, tanık, yüzyılların şahididir, Mezopotamya'nın ruhuyla işlenmişlerdir. Mardin'de Xane ana oturur mezar kenarında, elinde ibriği özgürlüğün şehidi oğlunun mezarını sular Şoreşger yüreğiyle. Mardin dağların süsüdür.

Güneş midir doğan, ay mıdır batan bu gizemli şehirde. Suriye'den mülteciler sığınır bu şehire. Vatansızlar yuvasıdır Mardin. Kiliseler öksüzdür bu kadim şehirde. Çanları İsa'yı çağırır Meryem ananın figanıyla.

Gülüstan toprağı, Şahmaran yuvasıdır Mardin. Musa Anter'in resmidir Mardin. Cehaletin, İhanetin, aydınlığın otağında feryad-ı ekber'dir. Bir dünyadır Mardin. Halk olmanın sevincidir Mardin. Suskundur bu şehir. Güneşe dönüktür yüzü, Gülüstanlar büyür Mardin'de.

KİTLE PSİKOLOJİSİ ve KATLİAMLAR

Kitle (topluluk), hayatın; acı, sıkıntı, öfke, ve umut dolu duygularını aklında ve kalbinde barındıran ve “sessizce” yaşayan insan topluluklarıdır. Sosyolojik ve psikolojik boyutlarıyla incelendiğinde, özgür olmayan ve özgür irade ile kendilerini yönetemeyen toplulukların özgürlüklerinin, baskıcı iradeyle engellenmesi sonucu ortaya çıkan toplumsal şiddet mekanizmasına kitle denir.

İnsanların belirli güçler tarafından yönetilmesi, toplumlarda yaşanan anlamsızlık ve sosyal krizler bu anlamsızlık ve krizleri yaşayan kitlelerin egemen güçlerin elinde bir ölüm makinesi haline gelmesi her zaman olağandır.

Dünya tarihinde yaşanmış ve yaşanılacak katliamlarının sebeplerini konumuzun içeriğinde bilimsel olarak anlamlandırabiliriz. Toplumların, sosyo-psikolojik krizleri yaşaması şiddet duygularını her zaman körüklemiştir. Şiddet boyutuna ulaşan kitlelerin yönlendirilmesi egemen sınıflar tarafından rahat bir şekilde sağlanmıştır.

Bu kitleler bir imha aracı haline kolay bir şekilde dönüştürülebilmişlerdir. İnsanların yöneten güçlerin uyguladıkları politikalar sayesinde kendilerine yabancılaşması, kitleleri; din, etnik, köken, mezhep ve kültür çatışmalarının kaynağı haline getirir. Yönetilen konumunda olan kitleler, şiddeti her zaman baskı altında olan duygu ve düşüncelerinin anlık bir tezahürü olarak dışa vururlar.

Korku kültürü ve yönetimiyle yaşayan insanların belirgin özellikleridir. Varolma amacını düşünme ve bilinç yetisiyle yaşanamamış, çaresiz toplulukların kimliklerini

açıklamalarının belirgin özellikleridir şiddet. Tarihten bugüne insanların egemen olma dürtüsüyle yaşamaları her zaman egemenlerin ellerinde köle olarak yaşamaya insanları mecbur kılmıştır.

Kölelik gerçeğinin açık bir ifadesi olan korkunun bilince üstün gelmesi; köle olarak yaşamayı bir inanç olarak gören kitlelerle, köle gibi yaşamak istemeyen ve aydınlık için mücadele eden kesimler arasında savaşlar, katliamlar ve kıyımlar kaçınılmaz olmuştur.

Bu gerçeklikle insanlık tarihine baktığımızda dinlerin nasıl ortaya çıktığını ve dinlerin egemen kurumlar aracılığıyla insanlık savaşlarını nasıl başlattığını doğru bir şekilde açıklığa kavuşturabiliriz.

İnsanlığın kaybettiği komün hayatının cennetini, olmayan hayali bir alemde nasıl sonsuzlaştırdığını sınıflı toplumun analizleriyle kavrayabiliriz. Kitleler tarihini araştırdığımızda kitle psikolojisinin bilinçaltı oluşumlarını “Marksist” metot yöntemiyle sabit kanıtlarla anlayıp, açıklayabiliriz. Kitle psikolojisinde; kitleleri var eden bireysel farklılıklar bir yöne doğru yönlendirilir.

Bireysel yolla elde edilmiş yetenekler var olan kitle içerisinde yok olur ve kitlenin bilinçsiz ruhu her şeye egemen olur. Kitle içerisinde her insanın içgüdüsel duyguları şiddet olarak kendini dışa vurmaya hazır hale gelir. Kitlenin; kolay provoke edilmesi, kararsal zayıflıklar, telkine kapılmanın açık olması, çabuk inanma eğilimlerinin olması, kitleleri bir şiddet mekanizması haline getiren en önemli unsurlardır.

Kitle psikolojisi, bilimsel olarak bir “sürü psikolojisine” benzetilmiştir. Topluluklar varolduğundan beri; kitleleri yöneten, gücü elinde bulunduran ve iktidarını sahip olduğu

maddi imkanlarla koruyan kişi ve kişiler “sürü psikolojisinin” sahip olduğu liderlerdir.

Sınıflı toplumlarda bireylerin ve alt grupların birbirlerinden farklı yönde davranışlarını diğerlerine egemen yapma çabası karşılıklı olduğu için çatışma ve uyumsuzluk hiç engellenememiştir.

Kitle psikolojisinde aynı cinsten olmayan, aynı cinsin içinde kaybolur ve bilinçaltı üstün duruma geçer. Kitle psikolojisinde bireysel özelliklerin ortak hale gelmesi durumu, kalabalıkların yüksek bir zeka isteyen işleri niçin beceremediklerini bu şekilde açıklığa kavuşturmuş olur.

Kişi tek başına olduğu vakit kendisini kontrol edebileceği birçok durumda kitle içinde kontrol edemez ve çok güçlü olduğu hissine kapılır. Kişi, kitle psikolojisi içine girdiği vakit bireysel çıkarlarını kolayca kitle çıkarına feda eder. Şiddet eylemlerine açık olan kitleler, sorumsuz ve hedefsiz oldukları için kendilerini içgüdülerine kolayca teslim ederler. Sınıflı toplum içinde yaşayan bireyler, yeteneklerini özgür iradeyle kullanamazlar.

Bireysel yeteneklerin emek sömürülmesiyle değersizleşmesi, bireysel yetenekleri kitle içerisinde değersiz hale getirip, kişiyi insan erdemlerine yabancılaştırır. Kitle içerisinde içgüdülerin şiddet olarak dışa yansması; baskı altında olan bireylerin korku kültürü içinde kişinin acı çekerek yaşamasının en bariz örneğidir.

Kitlelerin kolay saldırganlaşması, kararsız olmaları ve telkinlere açık olmaları insanların kadim uygarlıklardan bugüne doğayla olan uyumunun bozulduğunun “çatışmaları” olduğunu düşünüyorum.

Uygarlıkların kurulması ve yıkılması hadiselerine baktığımızda görünüş olarak egemenlerin kavgaları sonucu oluşan olayların sebepleri olarak görünür. Oysa ki olayların toplumsal boyutlarına baktığımızda, kavimlerin düşünce ve görüşlerinde meydana gelen değişmelerin sebep olduğu anlaşılır. Çağlar boyu, milletlerin başına gelecek olayların senaryoları çoğu zaman kitlelerin ruhuna yazılmıştır. Uygarlıkların değişmesi kitlelerin bilinçaltılarında oluşan maddi öğelerin anlam değişmesidir.

Değişen maddi öğelerin anlamı komünal bir yaşam ile birleşmeyince toplumların hayatında “üstyapı” kurumu kitleleri yöneten egemen güç olarak varlığını her zaman korumuştur.

Bu yüzden kitlelerin tarihine baktığımızda toplumların altüst olan ruh kargaşalığı savaşların doğuşuna ve dini kurumların vaatlerinden ümitsiz ve çaresizce yardım istemelerine kitleler için zemin hazırlamıştır. Medeniyetler şimdiye kadar küçük seçkin düşünceliler tarafından meydana getirilmiş ve yönetilmiştir. Kitleler tarafından oluşmamış medeniyetler bu yüzden düzensiz ve kargaşa içinde olan toplumların acı ve isyan dolu tarihleri olmuştur.

Medeniyetleri kuran bütün kralların, peygamberlerin kişiliklerine baktığımızda hepsinin sahip oldukları kitleleri çok iyi tanıyıp yöneten bir psikolog olduklarını söyleyebiliriz. Medeniyetleri kuran bu liderlerin kutsallıklarına baktığımızda ilahi bir güç ile kendi hakimiyetlerini koruduklarını görürüz. Örneğin: Krallar, Tanrı'nın temsilcisi olduklarını söylemişlerdir ama bu iradeyi Tanrı'dan nasıl aldıklarını halka açıklama gereği duymamışlardır.

Sahip oldukları maddi nüfusun gücü halka boyun eğdirmeye “itaat”ini kıldırmıştır. Peygamberlerin, Allah ile

konuştuklarına ve Allah'tan kutsal kitap aldıklarına onlardan başka kimse şahit olamamıştır.

Bu inanç ile yönettikleri halk tabakasında bunun sorgulamasını yapamaz ve bu konuda ispat ile gerçeği öğrenemezler. Kitle psikolojisinin telkinle yönetildiğine dair açık ve kesin ispatlardan biri bu olsa gerek diye düşünüyorum. Birey yalnız olduğu zaman medeniyet basamağından aşağı iner ve komünal karakterini yaşar. Fakat birey bir kitleye karışınca “barbar” diye ifade ettiğimiz bir karaktere bürünür ve yıkıcı olur.

Kitle içerisinde her zaman kitlenin var ettiği efsaneleşmiş kahramanlar vardır. Kitlenin kendi gücü ile yarattığı bu kahramanlar, gerçekte kitlenin farkında olmadığı gücünün sembolüdür.

Ama kitle kontrolsüz ve bilinçsiz bir topluluk olduğu için kendi gücüyle var ettiği bu kahramanların kölesi olmaktan kurtulamamışlardır.

Yıkıcı ve şiddet dolu içgüdüler kitlelere ilkel devirlerinden kalma bir mirastır. Tek başına birey için bu içgüdüleri tatmin etmek tehlikeli olduğu için bireyin sorumsuz ve cezasız kalacağından emin bulunduğu bir kitleye karışması gerekmektedir. Sivas katliamında, egemen güçlerin, dinci kadrolarla oluşturdukları kitle buna bir örnektir. Dikkat edilirse Madımak katliamında rol alan kitle cezalandırılmamıştır.

Kitelere baktığımızda hayali vaatlerle kandırılıp ve manevi duygularla, içgüdüleri coşturulup bir şiddet gücü haline gelmişlerdir. Kitlelerin, “vatan, şan, şeref ve din” duygularıyla çok iyi bir şekilde motiv edildiklerini Sivas, Maraş, Çorum, Malatya vb. birçok katliamda görmüşüzdür.

Dünya tarihinde kitlelerin bu tür katliam aracı haline dönüştürülmelerine birçok örnekle vererek ispatlayabiliriz. Yakın tarihimizde yaşatılmış Sivas katliamı insanlığımızın kanayan ve kabuk tutmayacak yarasıdır. Türkiye’de yapılmış yakın tarihimizin katliamlarını, Kemalist ideoloji de ve dinci iktidarların egemen görüşlerinde araştırılmasını ve sorgulanmasını önemle tavsiye ediyorum.

Emperyalist ideolojilerde önemli olan inançtır. Emperyalist ideolojinin doğru olduğuna inandırmak ve onu hayata geçirmek için her türlü haksızlığa başvurulur.

Kemalist ve dinci ideolojilerde kendi varlığını kabul ettirmek için faşist ve baskıcı uygulamalar yapmıştır. Kemalist ideolojinin ve dinci egemen yönetimlerin bilimsel ve teorik tespitlerinin “İbrahim Kaypakkaya eserlerinde ve mücadelesinde gerçek kimliğinin bilineceğine ve Kaypakkaya’nın metotlarının kurtuluşun bir reçetesi olacağına yürekten inanıyorum.

Dünyada ezilen halkların kurtuluşu ancak sosyalizm mücadelesi ile başarıya ulaşır. Emekçi halkların kitle konumuna düşmemesi ve egemen güçlerin yönetimi altında olmadan, insanca, öz irade sahibi olarak yaşaması komünal toplumun gerçekleşmesi ile yaşanır.

Sosyalist bir dünya oluşmadığı müddetçe, baskı ve korku kültürü içinde yaşayan ve yetişen kitleler daima olacaktır. Unutmayalım ki, sosyalizm insanlığın ve doğanın iradesidir.

VATANDAŞ KÜRTLER

Ulus devletlerde vatandaşlık anlayışının hak ve hukuk konusunda eşit bir yapısının olduğunu savunan ulus devlet sistemleri, kendi sınırları içinde barındırdıkları farklı etnik toplumlara uyguladıkları dayatmacı yönetimle; eşitlik konusunu farklı etnik kökenli toplumlar nezdinde bir kez daha tartışma konusu yapmıştır.

Ulus devletlerde, devlet-toplum ilişkilerinin “sözde” eşit mesafeli ilkelere göre düzenlenmesi, ulus devletlerin modern ve demokratik bir işlev üstlendiklerine dair bir iddiadır. Birçok liberal düşünüre göre bu şekilde oluşturulan vatandaşlık kavramı, insanların yerel seçme ve yönetilme tercihlerini vatandaşlık konumuyla belirlemektedir.

Oysa ki yaşanan somut gerçekliğe baktığımızda bunun bir algı çalışması olduğu gerçekte ulus devlet modeli içinde yaşayan farklı toplumların vatandaşlık kisvesi altında sosyopolitik bir ayrıma tabi tutulduğunu görebilmekteyiz. Ki, ulus devlet modelinin karakteristik yapısından dolayı normal olan bu durum günümüz dünyasında toplumları bir uyanışa doğru yönlendirmektedir.

Etnik ve kültürel farklılıklara eşitlik temelinde yaklaştığını iddia eden Türk ulus devleti, ulusçu hukuk normları üzerine inşa ettiği adalet sistemini bugüne kadar hem Kürtler üzerinde hem de diğer milliyet ve inançlar üstünde faşist kurallarla yasallaştırmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti’nin ulusal “hukuk üstünlüğü” olarak resmileştirdiği “hukukun gücü” yaptırımı, Kürt ulusu için

daima inkâr ve asimilasyonun demek olmuştur. Bu devlet hukuku, aynı zamanda Kürt ulusunu sivil toplum kulvarında ötekileştiren “özel bir devşirilmiş topluluk” olarak konumlandırmıştır.

Bu ise beraberinde Kürt ulusu içinde sadece sınıfsal değil, farklı parçalanmalara neden olmaktadır. Kürt ulusu içinde TC devletine dayanan, Kürtlüğünü Türklük üzerinden tanımlayan kişilerin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Türkiye devleti içinde asimile etmek için seçici politikalara tabi tutulan Kürtler, vatandaşlığa dayalı ulusal kamu hukukuyla ötekileştirilmek istenen, varlığı red ve inkar edilen bir ulustur. Ulus kimliği kabul edilmeyen, etnik ve kültürel boyutta içi boşaltılmaya çalışılarak vatandaş kabul edilen Kürtler, TC devletinin tarihi boyunca ezen ulus şovenizmine maruz kalmışlardır. Bu koşullar içinde Kürtlerin kelimenin gerçek anlamında vatandaş olmaları mümkün değildir.

Bu vatandaşlık gerçeği karşısında farklılık taleplerinin siyasal alana taşınması, Kürt ulusu adına aciliyet gerektiren etnik bir sorumluluktur. Ulus devlet egemenliği içinde Türk ulusuyla eşit bir şekilde kendi etnik aidiyetini ve özgürlüğünü yaşayamayan Kürt ulusunun, hukuksal olarak kendi temel haklarını kazanması için mücadele etmesi; kendi yok oluşunu engelleme adına ciddi bir eylemdir.

Bugün vatandaş olarak egemen Türk ulusunun tahakkümü altında yaşayan Kürt ulusunun kendi varlığını anayasal bir güvence altına alması mücadelesi vermesi kadar doğal ve insani bir tavır olamaz.

TÜRK ULUSAL DEVLETİNDE KAMUSAL ALAN ve KÜRTLER

Türkiye’de ulusal tanımlanın etkisi altında gelişen kamusal alan, farklı etnik kökenli toplumları bireysel ve çoğulcu katılımlardan soyutlayan tek millet anlayışına dayanmaktadır.

Türkiye’de bu şekilde yaşanan kamusal alan, farklı toplumların kamusal taleplerinin kamusal alan dışında tutulduğu modern ulus devletinin bir savunusuna dönüşmüştür. Bir toplumun özgürlüğünün diğerinkinin başladığı yerde bitmesi, Kürt toplumunun Türkiye’de yaşadığı kamusal alanı bizlere olduğu gibi göstermektedir.

Kamusal alanın bir yasaklama aracı olarak kullanıldığı Türkiye’de, toplumsal taleplerin kamusal alanda olmadığını ve Kürt ulusunun temel haklar konusunda kamusal alanda birey ve toplum olarak kabul edilmediği böylelikle bir kez daha anlaşılmaktadır. Kamusal alanın faşist zihniyetin bir çıkarsaması olarak tekçi devlet erkinin elinde olması, bu alanın devlet tekeli olarak, devlet tarafından sistemleştirildiğinin kanıtıdır.

Dolayısıyla Türkiye’de kamusal alanın, Kürt ulusu ve Türk olmayan diğer milliyet ve inançlarla felsefik bağlarının kopuşu, sınırları tek ulus faşizmi üzerine çizilmiş Cumhuriyet rejiminin inkârcı anlayışını bir kez daha bizlere hatırlatmaktadır. Ulus devlet hakimiyetinin her zaman kamusal alanda uygulandığı Türkiye’de, ulus devlet şovenizmine göre şekillenmiş vatandaşlık terimi, tanımı gereği farklı etnik kökenli ulus ve milliyetleri, kamusal alanı içinde asimile etmektedir.

Dolayısıyla Türkiye’de kamusal alan nötr bir düzlem olmayıp, doğrudan farklı toplumların siyasi çatışma alanı olmaktadır.

Böylelikle Türkiye’de kamusal alan farklı toplumları birbirlerinden ayıran bir filtre mekanizması da görmektedir. Kürt halkının, Türkiye kamusal alanı içinde sosyal ve siyasal alanda kendi aidiyetini “ötekileşmeden” yaşayamaması, Kürt ulusunun yaşadığı asimilasyon gerçeğini bizlere göstermektedir.

Bu nedenle Kürt toplumunun ötekileşerek ancak kendi yaşamını sürdürmesi, aslında Kürtlerin kendileri için yaşamadığını ve Türk ulusal varlığına köle ettirilmek istenildiğini bizlere kanıtlamaktadır.

Kürtlerin tarihten günümüze yaşadığı bu gerçeklik, Kürtlerin; dil ve kültür alanında neden yok olma tehlikesiyle karşı karşıya geldiklerini bizlere anlatmaktadır. Sosyal ve politik gelişimin arenası olarak bilinen kamusal alan, ulus devlet yapısı itibarıyla, Kürt toplumunun ve diğer etnik toplumların kendi köklerine yabancılaştırıldığı bir alandır.

Ve bu alan tarih sahnesinde tekçi Türk ulusalcı zihniyeti tarafından varlığını sürdürmektedir. Kürt halkı için politik katılım krizinin yaşandığı kamusal alan, Kürtlerin bireysel ve toplumsal olarak yaşadığı benlik çatışmasını gün geçtikçe artırmaktadır. Sosyalleşmenin kayıtsızlaştırıldığı Türk ulusalcı kamusal alanı, merkantalist bir sürecin gelişimi olarak Kürtlerin bağımsızlığını tehdit eden ciddi bir problemdir.

Türkiye’de “saray kamusalılığı”nın sosyo-politik resmini çerçeveleyen kamusal alan, Kürt ulusu ve diğer Türk olmayan milliyet ve inançlar için özgürlüğü ve bağımsızlığı tehdit etmektedir.

Türk ulusal ve kültürel hegemonyasının gerçeği olan bu durum, ırkçı faşist Türk milliyetçiliğinin, Kürtlere yaşattığı etnik bir dayatmanın hukuksal anlayışdır. Tek ulus

gerçekliğini yasallaştıran Türk devleti, kendi ulus statüsünü, Kürt ulusu ve diğer milliyet ve inançları baskılayıp sömürmek için kullanmaktadır.

Tarihten bugüne klasik devlet anlayışının bilinci olan bu durum, çoğulculuğu sembolleştiren kamusal alanı, Kürt ulusuna karşı, ulusal tahakküm adına “taklitleştirme” ve “taktikleştirme” çabasıdır.

Kapitalist yönetim sisteminin çelişkisi ve otoritesi olan bu gerçeklik, Kürt ulusu için ve diğer Türk olmayan milliyet ve inançlar için, tekrar değerlendirilmelidir.

MEVSİMLİK KÜRT İŞÇİLERİ

Sınıflı uygarlık tarihimizden günümüze kadar, emek sömürüsü üzerine inşa edilen devletler, emek sömürüsünü yaşamış oldukları çağın sosyo-ekonomik özelliklerine göre isimlendirmişlerdir.

Emek sömürüsüyle cisimleşen her uygarlık çağının temel koşulu; üst sınıfın, alt sınıfı tüm değerleriyle sömürmesi ve yağmalaması olmuştur. Yazılı tarihten itibaren barbarlık olarak kavramlaşan bu sömürü biçimi, içinde bulunduğumuz modern çağda kendini; kapitalizm ve emperyalizm olarak niteleyen dünyanın tek sorunu hâline gelmiştir.

Medeniyetlerle birlikte barbarlığını en iyi sergileyen ırkların, yağmaladıkları ırkları sömürüsüyle günümüze kadar ulaşan bu sosyolojik olgu, günümüz dünyasında; sömürülen, katledilen Kürt sorunu olarak varlığını korumaktadır. Yağmacı ve ganimet sermayesi üzerinden şekillenen Türk ulus gücü, bütün barbarlığıyla hâlâ mazlum Kürt ulusunu ve emekçilerini sömürüsüyle ve işgalciliğiyle ezmeye devam etmektedir.

Kürt sorununun görünen yüzü olan mevsimlik Kürt işçileri, TC ordusunun yıllardır sürdürdüğü orman yakmalar, hayvancılığın engellenmesi, köylerin boşaltılması sonucu, gittikçe gelişen Kürt emekçi sınıfının ciddi bir yaşam problemidir.

Yaşanılan bu acı durum, Kürtlerin, egemen Türk ulusal burjuvazisi tarafından sömürülmesinin gerçeğidir. T. Kürdistanı coğrafyası yıllardır işgal eden Türk devletini Kürtlerin vatani olan Kürdistan’da yaşam ve geçim alanlarını

daraltarak, Kürt halkına karşı uygulamış olduğu işgalci politikalar, Kürtlerin mevsimlik işçilikle emeklerinin ve insani onurlarının sömürülmesine neden olmaktadır.

Neolitik devrimin beşiği olan Kürdistan coğrafyasında, işgalci Türk devletinin uyguladığı politikalar sonucu tarım alanlarının daralması birçok Kürt emekçisinin yerleşik aile düzeninin parçalanmasına neden olup, başka yerlerde, çadırlarda yaşayarak ve salgın hastalıklara yakalanarak çaresiz ve yoksul kalmalarına sebep olmaktadır.

TC devletinin, sermayeye ve sermayeye bağlı ulusal çıkarlara göre hareket etmesi, bütün işçi sınıfının olduğu gibi, Kürt işçi sınıfının da her türlü sömürüye maruz kalmasına yol açmaktadır. Türkiye ve Kürdistan coğrafyasında yaşanan Kürt halkının mevsimlik işçi sorunları, yaşadığımız modern çağla büyük tezatlık teşkil eden, Kürt emekçilerinin köleşmesinin tarihsel olarak devam eden sürecidir.

1950'li yıllardan itibaren birçok Türk ve Kürt asıllı sosyalist romancıların, romanlarına işledikleri mevsimlik tarım işçiliği sorunu, günümüze kadar hâlâ devam eden ve Kürt emekçilerinin hayatını olağanüstü derecede yoksullaştıran bir emek sorunudur. Özellikle Kürt ulusal bilincinin başkaldırısından sonra, Türk devleti tarafından, Kürtlerin her türlü baskıya maruz kalması, Kürtlerin kendi yurtları içinde sömürgeci Türk ulusu tarafından her gün yağmalanmasına ve ilkel çalışma koşulları içerisinde tüm sağlık sorunlarıyla birlikte, kasıtlı olarak kendi alınterleri ile ölüme terk edilmelerine neden olmaktadır.

Aynı zamanda fakir Kürt mevsimlik tarım işçilerinin, kendi insanlarından olan toprak zenginlerine karşı sitem etmeleri, konumuzun bir başka trajik yanıdır. Bütünsel olarak sınıfsal bir sorun olan bu konu, Kürt burjuvazisini eleştirmek adına

irdelenmesi gereken ayrıntıları da içermektedir. Mevsimlik Kürt işçilerinin yaşamış oldukları bu sınıfsal sorun, mevsimlik Kürt emekçilerinin toplum tarafından hor görülmesine ve dışlanmasına kadar neden olan, toplumsal çatışmaları da beraberinde doğurmaktadır.

Kürt ezilen emekçileri için artan toplumsal sorunlar, mevsimlik Kürt işçilerinin ölümlerinin bile ciddiye alınmamasına kadar varmaktadır. Mevsimlik Kürt işçilerinin çalışma alanlarında temiz içme suyu bulamamalarına kadar ilerleyen yaşam sorunları, çocuk ölümlerinin artmasına kadar ulaşan sağlık sorunlarını beraberinde getirmektedir.

Türkiye'nin; Karadeniz, Ege, Akdeniz, T. Kürdistanı ve iç bölgelerinde tarım ve inşaat sektörlerinde mevsimlik olarak çalışan Kürt işçilerinin, burjuva basıma yansıtılmayan bu gerçekleri, egemen devlet sistemi ve egemen iktidar gücü olan AKP tarafından kamuoyundan gizlenen; Kürt halkının yaşadığı bir başka zulümdür. Mevsimlik Kürt işçilerinin bu durumuna yıllardır sessiz kalmayan HDP ve sosyalist kurumlar, Kürt işçilerinin ve tüm emekçilerin sesi olmaya devam etmektedirler.

Mevsimlik Kürt işçilerinin ölen çocuklarını gömmeye bile müsaade etmeyen Türk ırkçılığı, mevcut AKP ve MHP siyasi güçleri tarafından beslenilmekte olup, toplumsal ve etnik ayrımcılığı şiddetlendiren, ulusal Türk faşizminin gerçeklerini bizlere izah etmektedir.

Bilhassa son zamanların evrensel bir salgın hastalığı olan Covid-19 virüsüne karşı, mevsimlik Kürt işçilerimiz için, TC devletinin hiçbir önlem almaması ve mevsimlik Kürt işçilerimizin; kadın ve çocuklarıyla birlikte ölüme terk edilerek, sağlık güvencesi olmadan çalıştırılmaları, Türkiye ve

AKP iktidarının Kürtlere karşı acımasız duyarlılığını gösteren kasıtlı bir politikadır. Mevsimlik Kürt işçilerinin Türk devleti tarafından kayıt dışı çalışma ve güvencesiz iş koşullarına zorunlu tutulması, Kürtlerin hem etnik konuda, hem de sınıfsal konuda yaşadıkları çaresizliklerin bir kanıtıdır. Birçok araştırma kaynaklarında Kürt işçi sınıfının yaşadığı bu acı gerçeklik, Türkiye'nin tarımsal sorunuyla ilintili olarak anlatılsa da; tarımsal sorunun neden sadece etnik bir halk üzerinde bu derece somutlaştığı ve tarımsal yatırımlara rağmen, Kürt işçi sınıfının neden hâlâ bu tür ilkel çalışma koşullarında çalıştırıldıkları, konunun ulusal ve işgalci boyutunu açığa çıkaran önemli bir hakikattir.

Tarihsel devrimler içinde insanlık hayatının Mezopotamya toprakları içinde yerleşik yaşama geçmesini sağlayan Kürtlerin, günümüze kadar sömürülerek, gerçekleştirmiş oldukları tarihsel neolitik devrimin mağdurları olması; Kürtlerin, sınıfsal bir gerçeklik olan faşizme hâlâ kurban edildiklerini tanıtlamaktadır.

Feodal sistemden, kapitalist- emperyalist sisteme kadar, Kürt halkının, TC'nin işgalciliği altında ezilmesi, Kürtlerin emek ve toprak bakımından yaşadıkları faşist saldırıların izahıdır.

BÜYÜYECEKSİN BEBEK, BÜYÜYECEKSİN ÇOCUK!

Dünyaya geleceğin gün, alacağın ilk nefes canını yakacak, ağlayacaksın bebek. Sen yaşadığından habersiz ismini dahi bilmezken sana bir isim bulacaklar. Ya gurur duyup ta erişemedikleri bir şeyin anlamını ya da ezikliğini yaşadıkları bir mananın adını sana bırakacaklar. Büyüyeceksin bebek, yaşamın ne olduğunu bilmeden, yaşayarak büyüyeceksin.

Belki oyuncaklarının çok olduğu; yoksulluğu tanımadan ve paylaşmayı bilmeden (sadece almasını bilerek), ya da fakirliğin içinde acı çekerek (oyuncaklarını kendin üreterek) paylaşarak büyüyeceksin bebek.

Okuyacaksın bebek, düşünmeden yoksun; soru sormanın öğretilmediği okullarda. Yarınların, egemenlere sermaye olmak için habersizce yetiştirileceksin. İki dil bileceksin ama "anadil"ini yazamayacaksın, okuyamayacaksın. Kütüphaneler dolusu okuyacağın kitaplar olacak ve okudukça, konuştuğça kendini arayışların çoğalacak bebek.

Arkadaşların olacak bebek, onlarla oyunlardan çok kavgaların olacak. İnsanlık tarihinin sınıf kavgalarını yaşamaya başlayacaksın.

Çok sevildiğin ailenin içinde şefkati tadacaksın ve ilk yalan konuşmasında aileden öğreneceksin bebek. Belki hiç hatırlamayacaksın ilk yalan söylemesini kimlerden öğrendiğini.

Büyüyorsun çocuk, büyüyeceksin. Paylaşmayı isteyeceksin, paylaştıkça sana aç kalmasını öğretecekler. Sonra sen aç kalmamak için “doymak bilmeden” isteyeceksin.

Bir gün aşık olacaksın çocuk, seninle aynı olan ama kadim ve kutsal geleneklerin yaratmış olduğu sevgiyle o biyolojik çatışmayı (kimlik bunalımını) yaşayacaksın. Doğanıza ve doğal olan her şeye ilk ihanetiniz o zaman başlayacak. Sonra sevmenin paylaşmak olduğunu anlayacaksın (çocuk iken de paylaşıp yalnız kalmıştın). Sevgiye, muhtaç bir hâlde arayacaksın çocuk. Görünmeyen ve ulaşılamayan bir duyguya bağlanacaksın...

Sonra, Adem ile Havva olan insanlık atalarını hatırlayacaksın. Anlayacaksın onları; doğanın ve insanlığın bütünlüğünü değiştirmek istediklerinde, nasıl uygarlıkların ve imparatorlukların kölesi olduklarını.

Büyüyeceksin çocuk, büyüyorsun. Gün gelecek umutların tükenecek, her şey anlamını yitirecek yüreğinde. Yeniden umutlar kuracaksın. Gerçeklikleri hiç değişmeyecek anlam ve kavramlara umut dolu isimler bulacaksın. Sol tarafında soru işaretleriyle dolu acılar hissedeceksin.

Acı çektikçe büyüdüğünü, güçlendiğini hissedeceksin.

Sorgulamak isteyeceksin, doğaya ve insana ait herşeyi.

Acıların, büyümenin sancıları olduğunu, ilk doğduğun gün gibi, aldığın ilk nefes gibi canın yana yana yaşayacaksın. Büyüyeceksin bebek büyüyorsun!